

Salonky

Letecký záchranář
Anatolij Truhlář

**I v mrazu
čeká Vaše zakázky
vřelé přijetí!**

Pratr
TISKÁRNA

www.pratr.cz

OBSAH

Editorial

Když kultura dostává na frak

HYNEK ŠNAJDAR / šéfredaktor

Samozřejmě, že ve složité době je nejdůležitější přežít ve zdraví, mít co jíst a mít prostředky na základní potřeby. V tomto ohledu bývá kultura považována za zbytečnou a méně důležitou. To je v krizi do jisté míry pravda a je určitě nutné řešit ekonomické a hmotné věci. Utlumení kultury, která má přesah a pečuje o kořeny národa, však může mít dalekosáhlé následky. I v kulturních institucích působí lidé se svými potřebami, kteří nyní své umění nemohou předávat na živo, ale pouze online, což je skutečně improvizované řešení. V Hradci Králové působí řada významných kulturních institucí, které jsme v rámci únorového tématu oslovili, a zajímalo nás, jak těžkou dobu snášejí, jak žijí, jak bojují... Je evidentní, že i v krajském městě dostává kultura na frak. Nicméně potěšující zprávou je, že se místní tvůrci kultury nevzdávají, věří v lepší budoucnost a těší se na diváky, bez nichž to není ono. Držme jim palce! ■

ANATOLIJ TRUHLÁŘ / str. 6 ▶ 9

ANDREA NOVOTNÁ

str. 10 ▶ 13

HRADECKÁ KULTURA

str. 18 ▶ 21

MICHAL PETR

str. 22 ▶ 25

JAN PIRK

str. 26 ▶ 29

Vydavatel: TN Média s. r. o., Branická 213/53, 147 00 Praha 4, IČO: 28847229, MK ČR E 23744, Sídlo redakce: areál letiště, Piletická 542, 503 41 Hradec Králové, www.salonkyhk.cz, Redakce: Hynek Šnajdar, tel.: 734 457 697, hynek@salonkyhk.cz, David Záruba, tel.: 777 466 138, david@salonkyhk.cz, Obchod, inzerce: Petr Marek, tel.: 602 122 729, obchod@tn-media.cz, Monika Klikarová, tel.: 733 353 695, monika@tn-media.cz, Grafika: Michal Krieger, Jazyková korektura: Hedvika Landová, Distribuce: vybraná distribuční místa, Tisk: Tiskárna PRATR a. s., Náchodská 524, Trutnov, Sazba: TN Média s. r. o., Číslo ISSN: ISSN 2694-7757, Četnost: měsíčník, Počet výtisků: 10 000, Regionální mutace: Královéhradecko, Titulní strana: Jaromír Chalabala.

INZERCE

Salonky

**MAGAZÍN
VE KTERÉM MŮŽETE INZEROVAT**
PR ČLÁNKY | INZERCE

Petr Marek

e-mail.: obchod@tn-media.cz
tel.: 602 122 729

Vodochodství v akci

V Královéhradeckém kraji začalo očkování proti covidu-19

V Královéhradeckém kraji probíhá první fáze očkování proti covidu-19. Očkování se v sedmi nemocnicích podle dodávek vakcíny. Očkování v první vlně dostali prioritně zdravotníci, riziková pacienta, klienti a personál domovů pro seniory a také osoby starší 80 let.

„Naším cílem je bezodkladně aplikovat všechny vakcíny, které do kraje přijdou. V prvním čtvrtletí roku máme od státu příslibeno zhruba 62 tisíc dávek – v lednu 14 tisíc, v únoru 18 tisíc a v březnu 30 tisíc dávek vakcíny,“ uvedl hejtman Martin Červíček.

První v kraji začala 2. ledna očkovací hradecká fakultní nemocnice. Krajské nemocnice zahájily očkování 8. ledna, soukromá vrchlabská nemocnice 11. ledna. V lednu začaly očkovat klienty v domovech důchodců také mobilní týmy.

V pátek 15. ledna se pro osoby starší 80 let spustil centrální registrační systém na očkování proti covid-19 na adrese registrace.mzcr.cz.

Po registraci si lidé zarezervují termín a následně se budou moci nechat očkovat na jednom ze sedmi stávajících očkovacích míst v Královéhradeckém kraji.

Současně s první fází vedení Královéhradeckého kraje připravilo druhou fázi očkování, do které by měla být zapojena očkovací centra. Ta by měla vzniknout minimálně na sedmi místech kraje.

„Pro zvládnutí očkování je klíčová příprava druhé fáze, kdy by měla být vakcína dostupná i širší veřejnosti. Je nezbytné připravit očkovací centra, která budou schopná zajistit větší kapacity, a tím urychlit proces proočkování obyvatelstva regionu. V současnosti se v našem kraji očkuje v sedmi nemocnicích. Od dubna do června bychom mohli očkovat měsíčně až 100 tisíc vakcín. Vše samozřejmě závisí na tom, jak budeme zásobeni vakcínou,“ informoval hejtman Martin Červíček.

Očkovací centra by měla vzniknout v Hradci Králové, Náchodě, Jičíně,

Trutnově, Vrchlabí, Rychnově nad Kněžnou a ve Dvoře Králové nad Labem. Budou tvořit páteří síť pro celou druhou fázi očkování.

„Plánujeme, že v každém okresním městě bude jedno očkovací centrum. Na jejich zřízení spolupracujeme se starosty jednotlivých měst. Zároveň uvažujeme o zřízení dalších očkovacích míst v Broumově, Novém Bydžově a Jaroměř, čímž bychom zajistili lepší dostupnost očkování. Základem pro každé takové očkovací centrum i místo je zajištění dostatečného počtu personálu,“ doplnil hejtman.

Aktuální informace o očkování naleznou lidé kromě webových stránek ministerstva zdravotnictví www.mzcr.cz také na adrese koronavirus.kr-kralovehradecky.cz.

O pomoc s registrací mohou lidé požádat na **centrální infolince ke koronaviru 1221** nebo na **krajské infolince na telefonu 495 817 110**.

Necháte se očkovat proti covidu? Je to cesta k normálnímu životu?

Petra Příkazská,
kurátorka sbírek a výstav GMU

Nepatřím k odpíračům, ale rozhodně nebudu stát první ve frontě. Mám málo informací. Nemohu třeba jako očkováná někoho svou přítomností jako potenciální přenašeč nakazit? Doufám, že zase přijde „normální život“, ale kdy to bude? Až bude proočkováno/nakaženo 30, 40, 50 procent populace? Tempem, které nasadili, to bude asi rok 2023, či se promořím přirozeně.

Jakub Novák,
mluvčí Univerzity Hradec Králové

Jakmile to bude možné, očkovat se rozhodně nechám. Je mi ale líto, že podobně k tomu nepřístupují všichni – čím dřív se podaří populaci proočkovat, tím dřív se pandemie zbavíme a vrátíme se k normálu. Bojkot očkování, jeho odmítání a šíření různých konspiračních teorií není nic jiného než hazard se životy našich blízkých a pohrdání oběťmi koronavirové pandemie.

Ostatně, zeptejte se lékařů v kolabujících nemocnicích nebo operátorů tísňových linek...

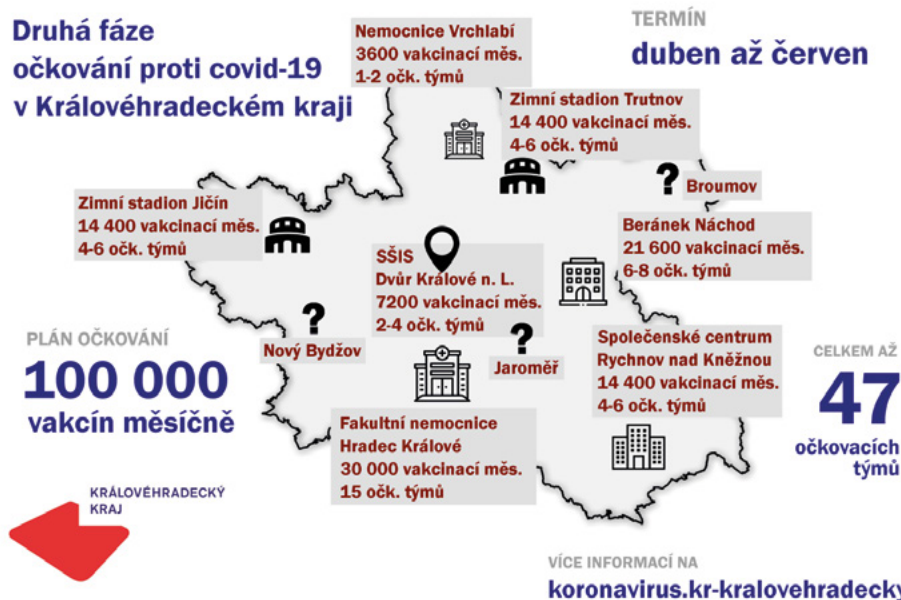
Roman Polda,
ředitel ZŠ Štefánikova

Jak jen to půjde, nechám se očkovat. Školství je profese, kde se setkává mnoho lidí, sociální kontakty jsou velké. Z předvánoční zkušenosti a telefonátů z krajské hygienické stanice vím, že se naši škole covid nevyhýbá. Jsem typ člověka, který naprosto věří našemu zdravotnictví, váží si lékařů a ostatního zdravotnického personálu, proto očkování považuji za rychlejší cestu k normálnímu životu.

Františka Pospíšilová,
farářka církve československé husitské

Ano, nechám se očkovat, jakmile to bude pro mne dostupné. V tuto chvíli se to ukazuje jako cesta k tomu, abychom nemuseli být izolováni doma a mohli se opět setkávat. Už aby to bylo. ■

INZERCE

Sledujte
regionální zpravodajský portál Salonky, který přináší online aktuality z Hradce Králové a okolí.

Salonky HK

WWW.SALONKYHK.CZ

K hradecké záchraně mě přivedl děda

☞ HYNEK ŠNAJDAR,
FOTO: JAROMÍR CHALABALA, MARTIN VESELÝ

Jeho životopis je skutečně pestrý. Od roku 2004 je vedoucím lékařem střediska letecké záchranné služby v Hradci Králové, v roce 2010 se stal předsedou České resuscitační rady a více než tři roky vykonává funkci lékařského náměstka krajské záchranné služby.

Hradecký rodák lékař Anatolij Truhlář ve vrtulníku létá k závažným případům a pomáhá tam, kde jde o život. Kromě toho svůj volný čas věnuje sbírání modelů sanitních vozidel a dalších dopravních prostředků používaných pro transport pacientů a zdravotnického personálu v různých zemích světa. S počtem 1777 kusů byl zapsán do České knihy rekordů.

Prý jste se pro dráhu lékaře rozhodl už ve dvanácti letech, kdy vás do prostředí hradecké záchranky přivedl děda. Je to pravda?

Už v dětství mě přitahovaly tři zajímavé profese. Líbila se mi práce pilotů letadel, hasičů a lékařů. Když se k tomu po tolika letech vracím, letecká záchranná služba v sobě vlastně spojuje všechno, co jsem vyjmenoval. S hasiči pravidelně spolupracujeme u dopravních nehod nebo zásahů v nepřístupném terénu, piloti s námi tvoří jeden kompaktní tým, ale lékařské povolání zůstalo pro mě to klíčové. Je pravda, že do prostředí skutečné záchranné služby mě poprvé přivedl můj děda, který se dobře znal s jedním z řidičů hradecké záchranky. Tehdy

mě svezli sanitkou, začal jsem se tam vyskytovat častěji a práce posádek mě začala velmi zajímat. Říkal jsem si, že by bylo perfektní někdy podobnou práci dělat.

Kdy jste se poprvé svezl záchranným vrtulníkem?

To je skutečně moc zajímavý příběh. V té době jsem se už pohyboval v prostředí záchranky, nebo tam spíš jen překážel. Bylo to v předvečer zahájení provozu letecké záchranné služby v Hradci Králové, tedy na začátku července roku 1990, kdy jsem právě ukončil základní školu a byl přijatý ke studiu na Gymnázium Boženy Němcové. U něčeho tak zásadního jsem samozřejmě nemohl chybět a tehdejší ředitel záchranky Jiří Štětina mi nabídnul, že s nimi mohu absolvovat poslední technický let. Letěli jsme do Orlických hor, kde bylo provedeno zkušební přistání do terénu. Byl to pro mě obrovský zážitek a dodnes mám z toho letu fotky. Zajímavostí je, že když jsem po studiích a atestaci v roce 2003 nastoupil k záchranné službě na plný úvazek, při mém prvním zásahu vrtulníkem jej řídil stejný pilot, jako když jsem před třinácti lety ve vrtulníku letěl poprvé.

Vzpomínáte si na váš první zásah?

Bylo to do malé obce nedaleko Hradce k srdeční zástavě. Vrtulník se zpočátku používal zejména k transportům pacientů mezi nemocnicemi, takže

to byl v té době poměrně unikátní typ zásahu. Dnes je situace odlišná, protože v 95 procentech zásahů se letí přímo na místo události. Resuscitace jsou u nás důvodem pro téměř pětinu vzletů.

Vedoucím lékařem letecké záchranné služby jste už od roku 2004. V čem spočívá rozdíl mezi leteckou a pozemní záchrankou?

Zdravotnická práce není příliš odlišná od práce pozemních posádek. Letecká záchranka se někdy zbytečně demonstrovuje. V médiích se občas objeví, že pacient nepřežil, přestože přiletěl vrtulník. Systém ale musí fungovat perfektně i bez vrtulníku. Pokud jej však máme k dispozici, vybrané skupině pacientů přináší velký bonus navíc, který spočívá zejména v možnosti rychlého transportu do nejbližší nemocnice. Naprostá většina našich zásahů je k úrazům, kde je rychlost zásadní. Další rozdíl mezi pozemní a leteckou záchrankou je ve složení zásahů. U pozemních posádek tvoří nejzávažnější stavy pouhá dvě procenta výjezdů, u letecké je to naprostá většina. Protože máme z důvodu náročných výcviků početně omezený personál, četnost situací, kdy jsou lékaři a záchranáři konfrontováni s těmi nejnáročnějšími případy, je u posádek vrtulníku daleko vyšší. To s sebou logicky přináší i více zkušeností s jejich řešením.

Nepochybně se při své náročné práci setkáváte i s tragickými okamžiky. Jak se s nimi vyrovnáváte?

Řekl bych, že je to všechno tak trochu o zvyku. Není příliš velký rozdíl mezi naší prací a prací personálu v nemocnicích. Většina lidí ze záchranky pracuje současně na částečný úvazek v nemocnicích nebo naopak, což považují za velice prospěšné. Se závažnými stavy nebo úmrtími se personál setkává ve všech akutních oborech medicíny. Jediný rozdíl je asi v tom, že naše posádky se zpravidla dostávají do přirozeného prostředí pacientů. Když se něco přihodí dítěti, zasahujeme obvykle v jeho rodině, vidíme doma jeho hračky, což je někdy velmi smutné. Tyto situace si pak člověk může přenášet do svého soukromého života. Ve většině případů nám pomůže, když si o tom společně popovídáme. Po každém zásahu vrtulníkem provádíme debriefing v rámci celé posádky.

Když jste se svým týmem někoho zachránili, měli jste děkovnou zpětnou vazbu? Je to pro vás určitá satisfakce?

Ano, máme zpětnou vazbu, což je velmi potěšující. Poděkování nám chodí hodně, je to velká podpora

pro naši další práci, jejíž výsledek vidíme v mnoha případech okamžitě. Na druhou stranu z pozice lékařského náměstka vyřizují i připomínky k naší práci, kterých je naštěstí na celou krajskou záchranku velmi málo a většinou nejsou oprávněné. Nejčastěji je potřeba stěžovatelům vysvětlit situaci, kterou jim ostatní členové rodiny nebo svědci našeho výjezdu vysvětlili po svém. Pro nás je velkou výhodou, že cokoli uděláme, máme mnoho dalších let archivováno, včetně všech hovorů, dokumentace nebo pohybu sanitek. Kdykoliv tak můžeme dohledat objektivní informace. Naprosto ale chápu, že pro laickou veřejnost může být mnoho situací velmi stresujících, takže první reakce nemusí být vždycky adekvátní.

Museli jste někdy nouzově přistát? Jak se řeší situace, když není kde přistát?

Při zásazích vrtulníkem je rozhodnutí, kde se přistane, výhradně na pilotovi. Potřebujeme, aby volající udal místo nebo adresu, kde se nachází pacient. Od loňska funguje na všech tísnových linkách automatická lokalizace volajícího. Plocha pro přistání by měla být dvacetkrát dvacet metrů a takovou jsme schopni ze vzduchu najít prakticky kdekoli. Jsou určité výjimky v obtížně přístupném terénu, například v Adršpachu, Broumovských stěnách nebo v hornatých a zalesněných oblastech, jako jsou Krkonoše. V takových případech nejprve lokalizujeme pacienta a jsme vycvičení k zásahu s podvěsem. Vybavení pro tento typ zásahu máme trvale na palubě vrtulníku. Nouzové přistání jako takové zažili před mnoha lety moji kolegové po srážce s kánětem, které za letu rozbilo čelní sklo a poranilo pilota. Mně osobně se přihodilo neplánované přistání pouze jednou v silné bouřce, kterou už nebylo možné obletět.

Kolik letů za měsíc průměrně absolvujete?

Do loňského roku jsme ještě neměli čtyřicetihodinový provoz, přesto jsme se snažili využívat vrtulník v maximální možné míře. Ročně startujeme k přibližně 600 zásahům, což jsou v průměru dva denně. Loňský rok byl výjimečný tím, že jsme skončili na čísle 566, což bylo způsobeno pandemií covidu. Většina našich pacientů jsou účastníci dopravních nehod a na silnicích byl loni mnohem menší provoz. Počet tragických nehod byl nejnižší za 50 let.

Vzpomínáte si na zvláště zajímavý či třeba i kuriózní případ, u něhož jste zasahovali?

Takových případů je velké množství. Z poslední doby mám velkou radost z případu, kdy jsme letěli k resuscitaci mladšího muže v blízkosti Dvora Králové. Za kontinuální resuscitace jsme jej transportovali do fakultní nemocnice, kde byl napojen na mimotělní oběh a podařilo se odstranit uzávěr jedné z jeho srdečních tepen. Pacient se po několika hodinové zástavě krevního oběhu mohl vrátit zcela bez následků zpátky domů a daří se mu dobře. Za kuriozitu také považuji zásah u hromadného poštípání orientačních běžců sršni, kdy závodníci rozdupalí v lese jejich hnízda. Původně jsme tam letěli kvůli alergické reakci jednoho ze závodníků. Postupně ale přicházeli další poštípání, a nakonec jsme jich ošetřovali desítky. Museli jsme přivolat další posádky jako při mimořádných událostech u hromadných nehod.

Loni uplynulo 30 let od zahájení provozu letecké záchranné služby. Jak jste si ho připomenuli?

Měli jsme velké plány, ale z nich se prakticky nic nepodařilo realizovat. Každoročně na jaře organizujeme den otevřených dveří, který je u veřejnosti velice oblíbený a přiláká stovky zájemců. Ten se bohužel nemohl konat. Plánovali jsme i vzpomínkové akce s našimi bývalými zaměstnanci a všechno jsme museli zrušit. Věřím, že si jubileum připomeneme už během letošního roku, až se situace zklidní, i když vyhlídky zatím nejsou moc optimistické. Jediné, co se s určitými omezeními podařilo, byla výstava modelů sanitek nazvaná Záchrankou kolem světa v Muzeu východních Čech. Expozice byla rovněž otevřena k připomenutí našeho výročí. Zároveň jsme do muzea nainstalovali výstavu

třiceti fotografií od tří profesionálních fotografů, kteří s námi dlouhodobě spolupracují. Tato unikátní kolekce dokumentuje současnou práci našich posádek letecké záchranky a plánujeme, že bude putovní.

Od 1. ledna letošního roku došlo k přechodu letecké záchranky na nepřetržitý provoz. Máte na to dostatek kvalifikovaného personálu?

Loni se poprvé stalo, že ministerstvo zdravotnictví nezaspalo výběrové řízení, vše bylo k tomuto kroku připravené už na začátku roku a proběhlo bez komplikací. Pro nás změna přinesla rozšíření doby letové pohotovosti na 24 hodin a zavedení moderního vybavení pro noční vidění. Museli jsme rovněž doplnit personál, abychom zajistili služby v plném rozsahu. Jednoho ze záchranářů jsme připravovali déle než rok a výběrové řízení pro nové lékaře jsme udělali loni v březnu. Záchranáři ve vrtulníku nevykonávají pouze zdravotnickou činnost, ale také práci v kokpitu předepsanou leteckými předpisy. Na konci roku jsme měli personál perfektně vycvičený, takže změna proběhla bez jakýchkoliv komplikací.

Je také třeba zmínit některé unikátní výzkumné projekty, například používání plně krve na palubě vrtulníku. Čím je tento projekt významný?

Cesta k používání plně krve začala v červnu roku 2018 používáním červených krvinek a plazmy. Do té doby nikdo ve střední Evropě transfuze mimo nemocnici nepoužíval. Velkou inspirací se pro mě stala stáž na letecké záchrance v Londýně. Po dvou letech a úspěšné léčbě 60 pacientů, kdy se prověřilo, že jsme schopní s transfuzními přípravky pracovat a nedochází k žádnému plýtvání, se ve spolupráci s kolegy z fakultní nemocnice podařilo přejít na plnou krev. Plná krev je celosvětově dostupná na několika málo pracovištích, takže je úplnou novinkou nejen na záchrance, ale i v celém českém zdravotnictví. Kromě krvinek a plazmy obsahuje velice důležité krevní destičky a další látky, které jsou nezbytné pro krevní srážení. Pro krvácející pacienty je v současné době tím nejlepším, co lze použít. Každý den vozíme na palubu dvě transfuzní jednotky, celkem 900 mililitrů plně krve. I v případě výskytu závažného krvácení na území města Hradce Králové může naše letecká posádka dopravit krev za pacienty sanitkou. Už se to stalo ve dvou případech, kdy byla transfuze podána při masivním krvácení po porodu a dopravní nehodě.

Jak zasáhla covidová situace záchrannou službu?

Na letecké záchrance jsme zaznamenali nižší počet zásahů, protože ubylo dopravních nehod. U záchranné služby jako takové, která každoročně ošetří téměř 50 tisíc pacientů, zažíváme naopak největší zatížení systému v historii. Obrovská zátěž je kladena na naše operační středisko, všechny linky 155 jsou v podstatě trvale v provozu. Řeší se nejen závažné situace, ale kontaktují nás pacienti, abychom jim poradili, co mají dělat při podezření na nákazu covidem. Snažíme se i prostřednictvím telefonu pacientům poskytnout tu nejlepší péči a poradit jim touto distanční formou. Pokud to stav nemocného nevyžaduje, není nutné za ním vysílat posádku nebo realizovat převoz do nemocnice. Na dispečinku nám s koordinací odběrových týmů velmi pomáhají budoucí záchranáři, studenti pardubické univerzity. Obrovský nárůst počtu výjezdů k pacientům s potvrzeným covidem jsme zaznamenali v období od Vánoc. S naplňováním kapacit nemocnic mnohdy pacienti nemůžeme předat do nejbližšího zdravotnického zařízení, protože není volné lůžko. Následně se prodlužuje předávání v nemocnicích a téměř hodinu trvá dekontaminace sanitky. Od začátku letošního roku jsme museli posílit náš systém o další tři posádky, abychom to vůbec zvládli. Obdivuji naše zaměstnance, s jakým nasazením v tak obtížných podmínkách už mnoho měsíců pracují. Moc si přeji, abychom se co nejdříve vrátili do normálního způsobu života.

Ve volném čase se věnujete sbírání modelů zdravotnické techniky, jejichž počet byl nedávno v Muzeu východních Čech na vaší výstavě Záchrankou kolem světa zapsán do České knihy rekordů. Co vás vedlo k založení sbírky a kdy to bylo?

Bylo to někdy po roce 1985, kdy jsem samozřejmě nevěděl, že vznikne nějaká sbírka, a už vůbec ne, že

rekordní. Tehdy mně první modely sehnala moje babička. Byly to dvě kovové ruské sanitky. Ta první byla Latvijská, na jejímž podvozku v té době jezdila i skutečná hradecká sanitka, což mě zaujalo. Mezi několika prvními modely byla také sanitka firmy Matchbox zakoupená v Tuzexu. Tyto modely jsem si vystavil za sklem a už je nepoužíval ke hraní.

Co všechno sbírka obsahuje?

Do databáze rekordů bylo na konci roku zapsáno 1777 modelů, mezi kterými lze najít řadu zajímavostí. Například kolekci sanitek, které jsou používány v prezidentských kolonách, nebo americké plechové hračky ze 60. let. Výjimečné jsou určité modely z mahagonového dřeva včetně věrné kopie vrtulníku, který pilotoval princ William v době, kdy pracoval u letecké záchranné služby ve Velké Británii. Sběrka také obsahuje lazaretní vlaky z různých historických období a brzy ji doplní starožitná sanitka z ocelového plechu vyrobená v roce 1925. Aktuálně je někde na cestě z USA.

Máte ze zápisu do knihy rekordů radost? Je to pro vás zadosťučnění, že jste sbírku dotáhl tak daleko a je tak pestrá?

Sanitky jsem nikdy neskoušel, ale jsem rád, že jsou nakonec někde zapsané. Řada lidí už dříve sbírku označovala jako největší, což mě zaujalo a začal jsem pátrat, zda tomu tak skutečně je. Při této příležitosti jsem objevil možnost zápisu podobných sběratelských kolekcí do české databáze rekordů, kde dosud podobně velká sbírka nebyla. Vlastním zápisem jsem chtěl zároveň vyjádřit poděkování Muzeu východních Čech za to, že mi v loňském roce umožnilo sbírku vystavit. Musím říct, že se mi s muzejníky skvěle spolupracovalo, takže jsem chtěl využít této akce k pozvání dalších návštěvníků. ■

Ráda komunikuji s lidmi

Je neuvěřitelně aktivní, má mnoho rozmanitých zájmů, baví ji vzdělávat se, nejsou jí lhostejné věci veřejné. Andrea Novotná (28) z Hradce Králové pracovala jako obchodního zástupce v bezpečnostních službách, ve stavebnictví, přičichla i k marketingu, publikuje své komentáře o společenském dění, má vlastní podcastový pořad a kromě toho, že studuje bezpečnostní politiku, je také prezidentkou hradeckého Rotaract Clubu. „Protože se cítím dobře, tak si nemyslím, že jdu po špatné cestě. Podle toho se v životě orientuji,“ řekla.

☛ HYNEK ŠNAJDAR, FOTO: JAN DRAŠNAR

Andreo, kde se ve vás vzaly sklony k zájmu o veřejné dění doma i ve světě?

Také si kladu tuto otázku, protože pocházím z úplně obyčejné rodiny. Moji rodiče byli oba vyučení, maminka prodavačka, tatínek zedník. Ale už na základní škole jsem byla ráda v čele dění, například jsem byla předsedkyní třídy. Myslím, že jsem byla oblíbená v kolektivu. To se přelilo i na gymnázium, kde jsem pochopila, že mě baví se vzdělávat. To vedlo k tomu, že jsem potkávala zajímavé lidi, kteří mně nabídli určité možnosti a moji cestu nějakým způsobem nasměrovali.

Po absolvování Biskupského gymnázia v Hradci Králové jste se rozhodla studovat bezpečnostní politiku. Byla to jasná volba?

Než k tomu došlo, rok jsem strávila na Filozofické fakultě Univerzity Hradec Králové studiem filozofie a společenských věd. To mě však nenaplnovalo, měla jsem jiné představy, především z hlediska budoucího uplatnění. Potom jsem několik let pracovala, vrhla se do byznysu. Dělal jsem například obchodního zástupce v bezpečnostních službách, ve stavebnictví a přičichla i k marketingu. Před třemi lety jsem začala ve svém okolí potkávat lidi pohybující se v bezpečnostním prostředí. Zjistila jsem, že je to hodně zajímavý obor, který má do budoucna velkou perspektivu, a byla zde i možnost vycestovat do zahraničí. Protože mně vždy šly jazyky a zajímala mě mezinárodní situace, začala jsem pátrat po školách, které bezpečnostní studium nabízejí. Objevila jsem CEVRO Institut v Praze, kam jsem se přihlásila a dostala se tam.

Mohla byste přiblížit své studijní zaměření?

Studujeme obecně politologii, zahraniční politiku, fungování státní správy, například policie, armády i ekonomické aspekty bezpečnosti. Velice zajímavou kapitolou jsou tajné služby trochu obestřené tajemstvím. Učí nás skutečně špičkoví profesori. Studia na této škole si velice vážím. Uplatnění po studiu může být ve státní správě, politice či v organizacích mezinárodního typu, jako například OSN, NATO a podobně.

Nyní jste prezidentkou Rotaract Clubu v Hradci Králové. Jak jste se k této neziskové organizaci dostala?

To mělo opravdu zajímavou genezi. Už na gymnáziu jsem se poprvé potkala s Rotary klubem. Školu navštívili „náboráři“, kteří studentům rozdali pozvánky, kde bylo napsáno, abychom přišli mezi ně. Moc jsem to nevnímala, nevěděla jsem, co je to Rotary klub, a pozvánku vyhodila. O několik let později jsem se dozvěděla, že bych se v tom klubu mohla dostat do zahraniční výměny studentů, že tam působí lidé, kteří něčeho dosáhli. Úplně jsem se zhržila, že jsem vyhozením pozvánky tuto příležitost propásla. Vůbec jsem nevěděla, jak se do klubu dostat, protože si uchazeče o členství vybírají sami. Pustila jsem to z hlavy. Pak jsem ale byla na setkání ODS, jejíž jsem členkou, kde se dal se mnou do řeči Josef Šejvl, který pochopil, že mám chuť něco tvořit a sdružovat lidi. Napadlo ho, že bych mohla vzkřísit nepříteli aktivní hradecký Rotaract Club, což je mladší varianta Rotary klubu, který jsem navštívila. Myslím, že jsem na členy klubu udělala dobrý dojem a časem zjistili, že se nespěleli.

Na co konkrétně se zaměřuje hradecká větev klubu?

Rotaract Club pracuje na podobné bázi jako Rotary kluby. Zabýváme se převážně charitativními a osvětovými aktivitami, které zlepšují svět, v němž žijeme. Každý klub si může vytvořit vlastní filozofii a směr, kterým se vydá. Já osobně primárně dbám na lokální aktivity. Například pomáhat hradeckým neziskovkám, podporovat místní lidi, kteří to potřebují. Například v období koronaviru jsme pomáhali sehnat počítače. Prezidentka, kterou jsem od 7. září roku 2019, klub stmeluje a udává jeho kurz.

SALONEK

Hynek Šnajdar

Očkování

Nic nového pod sluncem. Když jde o zásadní věci, vždy se v české kotlině strhne mela a společnost se rozdělí na dva tábory, které nesmiřitelně hájí to své. Samozřejmě si na tom několik politiků, i těch vysloužilých, přihřeje svou polívčičku, protože co kdyby v době letošních voleb do Poslanecké sněmovny mohli znovu naskočit do rozjetého vlaku. Řeč je samozřejmě o v současné době tolik diskutovaném očkování proti nákaze covid-19.

Názory na očkování se liší, a to i mezi odborníky, sociální sítě jsou zahlcené „názory“ a veřejnost je na vážkách. Je ale zřejmé, že není moc možností, jak s virem zatočit. Buď se promoří tři čtvrtiny veřejnosti, nebo prostě očkování bude jediná možnost, jak se opět vrátit do normálního života.

V polovině tohoto měsíce oslaví moje matka žijící na Moravě úctyhodné 90. narozeniny. Patří nepochybně do rizikové skupiny, ale snaší to stařečně, i když nikam nechodí a je už několik měsíců zavřená doma. Má samozřejmě obavy, aby se nenakazila. „Ahoj, mám babču přihlásit na tu vakcínu. Názory na to jsou různé, ale registrace se obstojně zaplňuje,“ napsala mi v lednu moje sestra. Myslím si, že v tomto věku je správně a zodpovědně, když matka očkování absolvuje. „Nech ji zaregistrovat, je to zcela jistě dobrá prevence,“ odepsal jsem sestře a ta to udělala.

Je neoddiskutovatelnou skutečností, že v devatenáctém století a ještě v první třetině toho dvacátého lidé včetně malých dětí umírali na řadu nemocí jako tuberkulóza, spalničky, španělská chřipka, černý kašel a další podobná svinstva. V momentě, kdy vědci vynalezli na jednotlivé nemoci vakcíny a populace prošla očkováním, byly zachráněny milióny životů. To určitě o něčem svědčí. Viry jsou tady pořád, ale díky očkování je jejich neblahá účinnost minimalizována. Já za sebe mohu říci, že se nechám proti covidu naočkovat hned, jak to bude možné, a to i bez předbíhání, jak se to stalo v lednu v Hradci Králové, respektive ve Dvoře Králové nad Labem, kdy žena jednoho z krajských politiků získala vakcínu jakási přednostně. Byla to chyba, protože to zaváňelo protekcí, a stát se to určitě nemělo, když spousta lidí čeká ve „frontě“, až na ně přijde řada. Podle mého názoru by však mělo být očkování dobrovolné, aniž by dotyčný musel veřejně vysvětlovat, proč se rozhodl pro tu či onu variantu. Je to na zodpovědnosti každého.

Milí Hradečáci, jestli se tedy necháte očkovat, je to na vás. Názory se liší, panuje určitá nejistota, ale věřím, že se vše v dobré obrátí a letošní rok 2021 bude lepší než ten předchozí. ■

Které projekty už máte za sebou a co je jejich cílem?

V Hradci Králové se mně hodně líbí způsob integrace cizinců do zdejšího prostředí. Lidé, kteří do města přicházejí ze zahraničí za studiem nebo za prací, se často cítí osamělí. Rotaract Club může právě těmto lidem pomoci v lepší integraci. V roce 2019 před Vánoci jsme dělali latinskoamerický večer, který se velmi povedl. Pozvali jsem lidi pocházející z této oblasti, kteří v Hradci žijí a pracují, aby předvedli ukázky své kultury, prezentovali se vlastními výrobky, vánočním cukrovím a podobně. Při tom jsme s nimi navázali nová přátelství a zároveň oni mezi sebou, když se neznali. Bylo strašně fajn, že jsme mohli tímto způsobem pomoci. Moji vizí je pořádat těchto večerů více, ale s důrazem na to, aby to bylo lokální a oni se tady cítili dobře.

Co je hlavní náplní práce prezidentky?

Vzhledem k tomu, že jsem původní Rotaract převzala ve špatném stavu, musela jsem na začátku dělat úplně všechno. Sehnat nové členy, komunikovat s veřejností, přesvědčit členy Rotary klubu, že to má smysl.

Vědí Hradečáci, že Rotaract Club ve městě existuje? Prezentujete se veřejně, aby o vás bylo slyšet?

Ano. V současné době kladu důraz na reprezentaci, chci, abychom byli více vidět a měli více členů, alespoň patnáct, zatím jich máme deset. Využívám k tomu sociální sítě. Po latinskoamerickém večeru jsme měli hodně plánů na rok 2020. Bohužel kvůli různým opatřením souvisejících s nálezou covid-19 to byl v tomto ohledu docela mrtvý rok. I když v době korona krize jsme byli vidět při humanitární činnosti.

Jak vypadá vaše spolupráce s Rotary klubem?

Chodím téměř na každou schůzku Rotary klubu, protože chci být v centru dění a dávat pravidelné reporty o naší činnosti. Myslím si, že vzájemná spolupráce tady v Hradci je dobrá, a cítím podporu.

Lze skloubit studium školy s prací v Rotaractu?

Je to dost náročné. Studuji dálkově, chodím do práce, mám ještě další povinnosti a aktivity. Dokáží si ale vše zorganizovat tak, abych nic nezanedbala. Některé aktivity se mi sice hodně prolínají, ale mám kontakty na lidi, kteří něco umí a mohou pomoci. Nemá smysl všechno dělat sám. Prezident je volený na jeden rok. Dělán to dělá a už nyní přemýšlím, komu svou funkci předám. Navíc mě v červnu letošního roku čeká radostná událost, narození dítěte. Budu mít tedy asi hodně jiných starostí. Budu ale členkou dál a budu ráda, když se potom přesunu do Rotary klubu.

Kromě této činnosti jste redaktorkou PressPort Magazínu. Na co je toto periodikum zaměřeno?

Na společenské dění, politiku, kulturu...

O čem píšete? Máte nějakou redaktorskou specializaci, o níž pravidelně referujete?

Prispívám glosami a postřehy ze společenského dění a politiky. Ta spolupráce vznikla tak, že jsem psala blog na iDNES, kde byl v červnu minulého roku zveřejněn článek, který měl hodně ohlasů. Redaktor PressPort Magazínu ho četl a nabídl mi, zda bych ho chtěla přetisknout u nich, a kdybych měla chuť, můžu pro ně psát. Tak jsem nabídku přijala, byla to nová zkušenost.

Co vám psaní přináší? Co chcete sdělit?

Baví mě sdělovat své úhly pohledu na různé události. Nejsou to reportáže, ale názorové komentáře. Lidi to někdy nechápou, protože mají pocit, že je někam sunu, ale tak to není. Je to jen úhel pohledu, s kterým se někdo ztotožní a někdo ne. Baví mě obecně diskuzi s lidmi a mám takovou potřebu se podělit o to, jak to vnímám já.

Zřejmě jste měla na mysli článek Proč už nejsem chvilkařkou, tedy součástí iniciativy Milion chviliek pro demokracii, který vyvolal nebývalý rozruch.

Vůbec jsem nečekala, že způsobí takový poprask. Byl to jen můj osobní pohled, za který mě spousta lidí pranýřovala. Mám v životě a ve všem, co dělám, ráda efektivní věci. Když jsem na začátku nahlédla k iniciativě Milion chviliek pro demokra-

ci, myslela jsem si, že to bude fungovat. Postupem času se z toho začal stávat takový tak trochu nepracující systém bez koncepcí. Vystupovalo tam několik lidí, kteří se našli v mluvení a rádi se poslouchají. Nepřispívalo to ale k nějakým konkrétním výsledkům a nemělo to žádoucí efekt. Chtěla jsem jen poukázat na to, že se něco dělá špatně. Nebyla to žádná střelba do vlastních řad, myslela jsem to dobře, chtěla jsem něco změnit. Výsledkem bylo, že se na mě nahrnula spousta negativních komentářů a přišla jsem o nějaké facebookové přátele. I když to bylo nepřijemné, jsem taková, že si stojím za svým a zároveň jsem otevřená diskuzi. Nepochopili, že člověk může mít jistý nadhled a jiný názor na věci.

Abyste toho nebylo málo, věnujete se pořadu PokecCast, kam si pravidelně zvete hosty. Koho jste už zpořádala?

Teprve se to rozjíždí. Prvním hostem byl kandidát do Senátu Pavel Staněk a druhým byl Vítek Martinec, který má svoji vlastní talk show.

Jaké hosty si chcete zvát do budoucna?

Chci to koncipovat tak, aby už ten název podcastu PokecCast evokoval uvolněnost. Chci si zvát lidi, kteří mě zaujmou, a je úplně jedno, z jaké budou sféry. Prostě lidi, kteří mají co říci. Smyslem je, aby nebyla diskuze konfrontační, ale naopak klidná a zpořádání měli svůj prostor.

Jste členkou ODS. Proč jste si vybrala tuto stranu?

ODS byla jednu dobu v určité krizi a dokázala se z ní dostat, což pro mě bylo důkazem, že má v sobě sílu. Líbila se mi i určitá tradice spojená s touto stranou. Mám také ráda její ekonomický model, tedy nízké daně, samostatnost a co nejméně účasti státu. Rovněž se mi líbí, že mnozí z této strany jsou eurorealisté.

Není členství v politické straně brzdou v nezávislosti psaní?

Nějaká kritika v tomto smyslu se už na mě snesla, ale byla od lidí, kteří pro mě nemají takovou váhu. Samozřejmě mě stranictví k nějakým postojům zavazuje, takže při psaní s tím trochu bojuji. Na druhou stranu ale preferuji na první místě svůj názor a teprve poté stranickou linii. Kritizují i věci, které se mi nelíbí uvnitř ODS, ale je to proto, že chci straně, kterou mám ráda, pomoci.

Jste hodně aktivní mladá žena. Jsou rozmanité činnosti smyslem vašeho života?

Myslím si, že ano. Ráda komunikuji s lidmi, uzavírám různé obchody, to mě opravdu baví. To se týká i Rotaractu, kde propojuji lidi, kteří mohou být někomu prospěšní. Protože se cítím dobře, tak si nemyslím, že jdu po špatné cestě. Podle toho se v životě orientuji.

Máte další zájmy, o které byste se chtěla podělit?

Ráda píše básničky do šuplíku. Moje práce je poměrně kontaktní, takže potom potřebuji klid. A psaní básniček, které jsou hodně osobní, to umožňuje a zároveň mě to pročištěje. Mám také ráda cizí jazyky - angličtinu, francouzštinu, němčinu a ruštinu, které ve volném čase trénuji. A mojí láskou je pečení.

Co pro vás znamená Hradec Králové?

Srdeční záležitost. Prožila jsem zde podstatnou část života a všechny důležité milníky - první lásky, studium na gymnáziu, dostala jsem se tady na vysokou školu, poznala partnera. To vše mám spojené s Hradcem, městem, které mám opravdu ráda.

S čím jste spokojená a co vás naopak vede ke kritickému pohledu?

Na Hradci oceňuji zeleň, je tu hodně krásných parků a je to nepochybně malebné město, které má navíc ideální polohu. Myslím si ale, že je tady zároveň prostor změnit hodně věcí, které jsou mnohdy nedodělané, k lepšímu. Měli bychom se více zaměřit na opravu starých a důležitých objektů, než stále stavět nové a ty původní nechávat ladem. Je potřeba dodělat Velké náměstí, Benešovu třídu a další lokality. Mohla by se více podporovat a tím zlepšit i kulturní činnost, protože podle mě Hradec v tomto směru trochu zamrzl. ■

Mezi studenty se rodí stále více podnikatelů

Středoškoláků s podnikavým duchem a zajímavými nápady stále přibývá. I proto se TECHNOLOGICKÉ CENTRUM Hradec Králové dlouhodobě zaměřuje na vzdělávání budoucích podnikatelů. Jak říká ředitel Ondřej Zezulák, podnikání je dovednost, které se lze naučit.

Už více než deset let podporuje vaše centrum podnikání v hradeckém regionu a také celém kraji. Změnil se za tuto dobu přístup k podnikání mezi mladými lidmi?

Obecně lze říci, že důvody k podnikání se vždy mění v závislosti na vývoji ekonomiky. V době konjunktury je podnikání vnímáno především jako příležitost, která je v době recese zastíněna existenčními otázkami – ať už jako důvod, proč začít podnikat, i proč nepodnikat. Nicméně hovořím-li o mladých lidech, tento problém pocítujeme spíše okrajově. V této skupině je prakticky vždy důvodem k úvahám o podnikání produkt, služba, technologie... Což je vlastně zcela správně. Co ale mladým lidem chybí, jsou zkušenosti a náhled věci v širších souvislostech, plánování. A to se za uplynulých deset let nijak zásadně nezměnilo.

Jak se vlastně začínající podnikatelé hledají?

Začít podnikat je odvážné rozhodnutí, které by nikdo neměl činit bez rozmyslu. Je to způsob života, na který musí být člověk připravený, v tom dobrem i zlém. A právě zde vidíme naši roli v rámci vzdělávání.

Vlastní výukové programy máme sestaveny pro všechny stupně vzdělávacího systému. Žákům základních škol zábavnou formou přibližujeme elementární principy fungování společností, pro studenty středních a vysokých škol pak realizujeme kurz Podnikání v praxi, který probíhá v rámci krajského projektu IKAP II. V kurzu se do výuky přímo zapojují manažeři a oboroví profesionálové, kteří se staví i do role konzultantů reálných či fiktivních firem, na nichž studenti v průběhu kurzu pracují. Rozdíl je samozřejmě v délce i hloubce obsahu, ale my si neklademe za cíl v těchto programech vychovat podnikatele. Spíše se studenty snažíme naučit vidět věci v souvislostech a hlavně v reálných číslech. Pro ty, kterým je myšlenka vlastního podnikání blízká, máme připraveny navazující formáty vzdělávání a výměny zkušeností.

Pro mladé lidi je to třeba setkávání a networking v rámci naší startupové komunity, workshopy a semináře.

Mají mladí lidé o podnikání zkrácené představy?

Nejen mladí lidé, s nějakou formou zkratkou a iluzí se setkáváme velmi často i u starších ročníků. A to je jedna z věcí, kterou chceme dlouhodobě měnit. Školy jsou místem, kde je třeba vždy začínat. Bez ohledu na to, zda se studenti pro vlastní podnikání v budoucnu rozhodnou, či nikoliv, měli by znát základní principy uvažování a fungování společností, principy tvorby rozpočtu, umět kalkulovat cenu práce, snažit se porozumět zákazníkům apod. Absolvent, který bude rozumět všem těmto oblastem, bude hodnotnější i jako zaměstnanec. To považujeme za velmi důležitý výstup kurzu Podnikání v praxi.

Studenti si v kurzu vyzkouší a dále rozvinou týmovou práci a spolupráci, posílí prezentační dovednosti, ale hlavně získají trochu jiný pohled na podnikání jako takové. A ať už se nakonec rozhodnou pro vlastní podnikání, nebo dají přednost klasickému zaměstnaneckému poměru, budou znát principy uvažování firmy, ekonomické souvislosti, náklady, které podnikání obnáší, a ve výsledku i cenu lidské práce.

Jak takový kurz probíhá?

Kurz tvoří pět samostatných přednášek věnovaných konkrétním oblastem/tématům podnikání, během kterých studenti vždy pracují v 3 až 5členných týmech. Každý kurz začínáme motivační k podnikání a definicí předpokladů, na které

navazuje sestavení business plánu, marketingového plánu, řeší se firemní ekonomika a plánování. Po každém bloku následují 4 hodiny online konzultací s lektorem, kde mohou studenti dolažit detaily a konkrétněji rozebrat to, co potřebují. Studenti se v kurzu naučí mimo jiné připravit a prezentovat podnikatelský záměr, pochopí fungování podniků, zkusí si sestavit prodejní cenu výrobku... Jako hlavní přínos vnímám to, že se studenti v rámci jednotlivých bloků potkají s profesionály z praxe, s nimiž mohou otevřeně hovořit. A uplynulé běhy kurzu nám potvrdily, že studenti se velmi aktivně zapojují.

Na závěr kurzu jednotlivé týmy představí vlastní podnikatelský záměr, na který dostanou zpětnou vazbu. Ve své podstatě se tak jedná o mix kreativity, finanční gramotnosti i prezentačních dovedností.

Zrodily se v uplynulých letech v rámci kurzu nějaké zajímavé podnikatelské záměry?

Samozřejmě. Jeden z projektů, který prošel naším inkubátorem, byl například Adam Hubálovský a jeho společnost Czech Aerials zaměřená na drony a bezpilotní létání. Zajímavé projekty vznikají také na Univerzitě Hradec Králové, se kterou velmi úzce dlouhodobě spolupracujeme nejen v rámci Podnikání v praxi. Kurz už tu probíhá na všech fakultách a zvládli jsme ho úspěšně přenést i do online prostředí. Nápadů a podnikatelských záměrů studentů jsou velmi rozmanité a my je vždy rádi podpoříme ať už poradenstvím, nebo přímo v podnikatelském inkubátoru TC HK.

Máte nějaké doporučení pro začínající podnikatele?

Každý den na světě vzniká mnoho podnikatelských nápadů, z nichž jen zlomek uspěje a nějak se rozvíjí. Někdy projekt vyjde, někdy ne, to se prostě stává. Důležité ale je, aby případné dopady nebyly pro podnikatele fatální, což je mnohdy jen otázkou zvládnutého strategického plánování a správného nastavení milníků.

Když už se někdo začne ptát, zpravidla je na dobré cestě. Smyslem existence TECHNOLOGICKÉHO CENTRA je začínajícím podnikatelům vytvářet prostředí, které jim při rozvoji jejich nápadů maximálně pomůže. Samozřejmě hlavní „práce“ vždy zůstává na nich, my fungujeme především jako opora, zájemci a pomocná ruka při důležitých rozhodnutích. ■

Uffo chystá revoluční zvuk

Tokijská Suntory Hall, milánská La Scala či Metropolitní opera na americkém Manhattanu patří mezi nejslavnější koncertní sály světa. A teď si představte, že naprosto identický poslechový zážitek, ač je to k neuvěření, si vychutnáte, když usednete do hlediště trutnovského Uffa! Navíc bude úplně jedno, jestli do první řady, nebo na balkón. Ptáte se, jak je to možné? Za vším je nový zvukový systém L-ISA za 11 milionů korun, který se v Uffu právě teď instaluje a představuje revoluci v audio průmyslu.

🔊 MICHAL BOGÁŇ, FOTO: KATEŘINA SVOBODOVÁ

„Když jsem to poprvé slyšel ve Francii, vhnělo mi to slzy do očí,“ svěřil se ředitel Uffa Libor Kasík. „Opravdu je to revoluce ve zvuku,“ prohlásil o systému hyperrealistického multikanálového zvuku L-ISA, který pochází z dílny lídra na trhu profesionálního audia L-Acoustics. Francouzská společnost, jejímž zakladatelem je vizionář Christian Heil, tím opět posouvá hranice prostorového vnímání nejen živých vystoupení a hudební tvorby, ale i dalších uměleckých a kulturních představení, což se náramně hodí ke koncepci multifunkčního prostoru Uffa. „Budeme první v republice a stále i jedni z prvních na světě, kde se tato technologie bude používat,“ poukázal Libor Kasík.

Pojďme si ve zkratce vysvětlit, čím je systém L-ISA, jehož zkratka znamená Immersive Sound Art, vlastně tak revoluční. Dopusud, když interpret stál uprostřed pódia, zvuk, který diváci slyšeli, vycházel z reproduktorů umístěných na levé a pravé straně. To je pro lidské vnímání příliš daleko a nedochází ke spojení vjemu sluchového s vizuálním. Koncept L-ISA ale dokáže spojení obou vjemů obnovit, takže dojde k propojení toho, co vidíte a slyšíte. „Systém neustále sleduje a propočítává, co se děje na scéně, a převádí to do reality tak, aby byl zvuk slyšet absolutně přirozeně. A právě v té přirozenosti je vždy skryté kouzlo velkého zážitku. Když něco totiž člověku nepříjde přirozené, zážitek z vystoupení nemá takový,“ poznamenal Libor Kasík.

Uffo doteď disponovalo dvěma sestavami zavěšených reproduktorů nad pódium – vlevo a vpravo, čili klasické stereo. S novým systémem napačítáte takzvaných banánů pod stropem hned devět, přičemž jsou poskládány z 65 reproduktorů. To je trojnásobek toho, než byl současný stav. Díky tomu dokáže L-ISA naprosto fantastickou věc, a to že ve všech částech sálu bude stejně kvalitní zvuk a posluchač se tím cítí být vtažen do dění na pódium.

Jen pro zajímavost, celková hmotnost ozvučení se pohybuje přes tunu. Nicméně bylo zapotřebí, aby aparatura zůstala variabilní a dalo se s ní pohybovat podle typu akce. Technici z Uffa to vymysleli tak, že pod střechu přimontují ještě jednu železnou lávku, kam reproduktory zavěsí. Mimochodem, to je další velká přednost, že L-ISA umožňuje vytvořit v sále akustiku, jakou chcete.

„Uffo je multifunkční místo, kde se pořádají koncerty a akce všeho druhu, což je unikátní a skvělé, ale jeden nedostatek to s sebou nese. Když prostě v jednom prostoru chcete dělat metalové i klasické koncerty, je jasné, že pro ty akustické koncerty to nebude to nejlepší prostředí. Samozřejmě to lze, ale není to úplně ono. Myslím, že nejlíp to před pár lety vystihl jeden náš dnes už velmi slavný dirigent Jakub Hruša, který mi tak nenápadně do ouška prohodil: No jo, Uffo je na sušší straně spektra. Teď to bude úplně jiný level! Budeme moci přinést zvuk jako v těch nejlepších koncertních sálech na světě,“ usmál se Libor Kasík.

V České republice se zatím uskutečnil pouze jediný koncert, který byl nazvučený systémem L-ISA. Loni v červnu se představil v pražské O2 aréně fenomenální kytarista Mark Knopfler. Na vystoupení se tenkrát sjela podívat celá zvukařská obec. „Je to průlomové řešení, které se zatím nikde moc neukázalo,“ uvedl Radek Ježek, vedoucí oddělení techniky Uffa, jenž si tuto událost také nenechal ujít. „Ten zvuk je široký, hluboký, konkrétní, čistý, není przněný tím, že se zvuky slévají dohromady. Všechny nástroje znějí přirozeněji. To ve stereu nejde udělat,“ dodal. L-ISA tak technikům, umělcům i produkcím odhaluje úplně nový svět kreativních možností.

Na myšlenku „vytunit“ Uffo mimořádným ozvučením a posunout ho mezi světovou špičku přivedla ředitele Libora Kasíka schůzka s majitelem trutnovské společnosti Pro Music, Danielem

Krčmářem. Ten si chtěl ve společenském centru domluvit showroom tohoto systému. (Dnes je showroom v budově BSComu.) „Začal jsem se o to zajímat a zjistil jsem, že obzvlášť pro Uffo by to byla ideální věc,“ líčil Kasík, který hlavní benefit spatřuje v lepší akustice koncertů. O celé záležitosti poté promluvil s trutnovským starostou Ivanem Adamcem a posléze prezentoval pořízení technologie zastupitelstvu. „Velmi si toho vážím, že zastupitelé pochopili význam této investice a schválili ji,“ děkoval.

Uffo na zakázku vyhlásilo výběrové řízení, proběhla dvě kola. „Víme, že existují i jiné systémy, které se snaží o podobný efekt. Takže pokud by nám někdo dodal něco, co by plnilo stejný účel a levněji, bez váhání bychom to vzali,“ konstatoval Kasík. Do výběrového řízení se nakonec přihlásila jen firma Pro Music. „Každý zvukový systém je drahý. I když 11 milionů je hodně peněz, měli jsme štěstí. Oproti ceníkovkám jsme dostali snad čtyřicetiprocentní slevu,“ přiblížil ředitel. Podle něj je L-ISA neskutečná investice do budoucna a mnohokrát se vrátí.

S instalací systému se začalo na přelomu roku a hotovo by mělo být do konce února. „Docela se nám hodí, že se teď nehraje,“ pousmál se Kasík, ale hned dodal, že má montáž připravenou i s variantou za provozu s omezeným počtem akcí. „Teď si dovoluji tvrdit, že systém bude určitě funkční dřív, než nám bude umožněno hrát,“ opět se usklíbl. Uffo je stejně jako ostatní kulturní instituce zavřené kvůli koronaviru. „Musím poděkovat sponzorům, kteří za námi stojí. Opravdu velký dík. Náš program stále plánujeme, neustále posunujeme, čili jakmile dostaneme zelenou, začneme okamžitě fungovat,“ uvedl Libor Kasík.

Otázkou je, kdy to bude. On sám neví. Zatímco v jiných oblastech se mu prý poměrně daří predikovat věci, jak budou, v covidu zatím vždy, když řekl, jak to bude, bylo vše jinak. „Myslím, že pro nás by bylo skvělé, kdyby se do léta podařilo zrealizovat pár věcí a Cirk-Uff, který je na začátku června. Byť to bude za omezených podmínek,“ nechal se slyšet. Zároveň pak doufá, že od podzimu by se už kulturní život mohl rozeběhnout normálně. V hlavě již samozřejmě Libor Kasík strádá i nápady, jak slavnostně nejen Trutnovu, ale celé republice představí systém L-ISA. Vzkazuje, že se můžeme těšit na koncerty jak hodně slavné kapely, tak místní. ■

I přes krizi se hradecké kulturní instituce nevzdávají

Nákaza covid-19, která do republiky vtrhla na jaře minulého roku, poznamenala řadu rozmanitých odvětví ve společnosti. Mezi ohrožené nepochybně patří kulturní instituce, jako jsou divadla, kina, galerie či organizace pořádající koncerty a festivaly. Kultura obecně v „magickém“ roce 2020 plněm různých opatření a omezení dostala na frak. Řada herců, režisérů, zpěváků přišla o živobytí, divákům chybí obohacující umělecké zážitky a samozřejmě s tím spojený společenský kontakt.

☛ HYNEK ŠNAJDAR, FOTO: ARCHIV SALONEK

S tím, jak v současné době prožívají a přežívají nelehké časy, co dělají, jak to řeší, proč to nevzdali, jaké mají cíle a jak vidí svou budoucí perspektivu, se únorovým Salonkám svěřili šéfové nejvýznamnějších kulturních institucí v Hradci Králové, kteří covidové době statečně čelí a vzdorují.

Klicperovo divadlo

„Ze dne na den se nám zhroutil celá sezóna, navíc šla celá několikaměsíční práce a plánování, bohužel opakovaně na jaře a znovu i loni na podzim. Ze všeho nejhorší pro nás byla a dosud je nejistota. Nikdo totiž není schopen říci, kdy bude divadlo opět otevřené. Pro všechny lidi v divadle je těžké cokoliv plánovat a fungovat, když před sebou nemáte nějaký viditelný záchytný bod v podobě

otevření,“ posteskla si Eva Mikulková, ředitelka Klicperova divadla.

Tato proslulá scéna se ale nevzdávala, a když došlo k uzavření divadla už na jaře loňského roku, přišla s novinkou ve své tvorbě, kterou jsou pravidelné streamy Podkroví Live. Ty začala vysílat 23. března a na jaře dokonce každý všední den. Celkem divadlo až do posledních dnů připravilo více než 60 streamovaných pořadů, nejlepší sledovanost nasbírala přes 10 tisíc diváků, což je pětadvacetinásobek kapacity hlavní scény. „Během podzimní vlny pandemie jsme do našeho vysílání zapojili i ostatní kulturní instituce města Hradec Králové,“ uvedla ředitelka.

Přestože je divadlo uzavřené, každý den zkouší nové inscenace, aby jejich premiéry mohlo uvést co nejdříve po otevření. V „šuplíku“ už má připravené inscenace Úklady a láska v režii Ivana Krejčího a Ženitbu, kterou připravilo režisérské duo SKUTR. Kromě zkoušení připravuje i nové projekty podcastů, které chce realizovat co nejdříve. Také Klicperovo divadlo se v čase krize zapojilo do šití roušek a pomohlo tak těm, kteří to potřebují.

Z ekonomického pohledu je uzavření divadla velkým zásahem, i když má podporu zřizovatelů. „Divadlo průměrně přichází na tržbách o 1,7 milionu korun měsíčně. V roce 2020 jsme z dvanácti

měsíců plnohodnotně mohli hrát pouze tři měsíce, a tak jsou ztráty vysoké,“ konstatovala Mikulková s tím, že ministerstvo kultury divadlo podobně jako ostatní v zemi podpořilo finančně.

Náročná období je to však pro zaměstnance, protože když se nehraje, nedostávají k základnímu platu reprízne nebo další příplatky. V personální oblasti dělá vedení vše pro to, aby se nemusela přijmout žádná opatření.

Divadlo Drak

Tomáš Jarkovský, ředitel oblíbené královéhradecké scény Divadlo Drak, vzpomíná na začátek pandemie jako na situaci, která přišla velmi rychle a nedalo se na ni dopředu nijak připravit. Drak tehdy společně s Klicperovým divadlem a organizací Kontrapunkt připravoval Mezinárodní festival Divadlo evropských regionů, jenž se vlastně nekonal. V průběhu dalších týdnů se navíc ukázalo, že opatření budou dlouhodobá. „My jsme byli nuceni na jaře divadlo uzavřít s tím, že jsme ještě pokračovali ve zkoušení,“ zabrousil do minulosti ředitel.

V té době se Drak masivně pustil do online programu. Divadlo točilo například online video četbu na pokračování, dělalo tímto způsobem i lektorské programy k výstavám, které pořádá, semináře a podobně. „V zimě, když jsme se museli smířit s tím, že neuskutečníme tradiční, velmi nabitý adventní program, jsme natočili regulérní hodinový film Vyšla hvězda nad Betlémem, což je adaptace stejnojmenné inscenace,“ prozradil Jarkovský. Tento opus pak na sklonku minulého roku Drak na svém divadelním youtube nabídl divákům zdarma v premiéře a několika reprízách.

Další ranou do běžného provozu divadla byla nemožnost navázat na zahraniční kontakty. „Bohužel jsme vládními opatřeními přišli o domluvené zájezdy do Číny, Jižní Koreje, USA, Finska, Polska, výpadek byl v tomto směru obrovský. Zájem byl v té době velký, o to více to bolelo, a to i finančně, když se zájezdy nemohly uskutečnit,“ vyličil ředitel. Přišel ale vítaný úspěch, který dobu znamenitě odlehčil. Drak se poprvé s profesionálním zápisem inscenace Šípková Růženka zúčastnil zahraničního festivalu online. Jakub Vašíček s ní získal na 19. ročníku Mezinárodního festivalu divadla pro děti Banja Luka 2020 v Bosně a Hercegovině ocenění za nejlepší režii.

Přetrvávající krize našťástí divadlo nepoznamená zásadním finančním způsobem, protože závislost na tržbách je menší. „Narazili jsme spíše na to, na co jsme se s podzimem připravili a jsme na to připraveni i na letošní jaro, že jsme závislí na režimu škol a opatření pedagogů. Pro naši produkci jsou školní představení dominantní,“ řekl Jarkovský.

Muzeum východních Čech

První chvíle jara 2020 označil Petr Grulich, ředitel Muzea východních Čech, za šok. Nicméně po týdnu či dvou si řekl, že je to vlastně výzva a šance pro modernizaci muzea a změnu některých zažitých pracovních stereotypů. Měl tím na mysli právě přístup k pokročilé informatice. „Druhý lockdown už byl jen pokračováním a ten současný třetí... to už je otrava a vlastně rutina,“ poznamenal.

Toho bohdá nebude, abychom to vzdali, řekli si muzejníci a přes nepřízeň osudu se rozjeli ve velkém. Během roku interaktivně digitalizovali čtyři fyzické výstavy, vzniklo sedm čistě online výstav, čtyři interaktivní exkurze, šest online přednášek, dokumentární film, osm hraných krátkých filmů, jedenáct mluvených pohádek pro nejmenší a s koncem roku celý virtuální 31. muzejní adventní trh v podobě videospotů s online prodejem zboží. „Vše jsme se naučili sami a nic z toho nevzniklo komerčně,“ sdělil Grulich. Muzeum online navštívilo zhruba 50 tisíc lidí, z toho 30 tisíc se na muzejních stránkách a kanálech zdrželo. Kromě toho vznikaly i nové fyzické výstavy.

A do jaké míry krize poznamená muzeum? „V roce 2020 se nám podařilo velmi pružně ekonomicky zareagovat a vypnout náklady na umrtvený návštěvnický provoz. Navíc díky spektru našich expertních činností tvoří vstupné jen jeden dílek v rozpočtu, takže jsme jeho ztrátu vykryli jiným

výdělkem," vysvětlil ředitel, ale připustil, že letošní rok bude horší kvůli poklesu té části rozpočtu, kterou tvoří příspěvek zřizovatele.

Ředitel si přeje, aby se lidé nechali v co největší míře očkovat, pandemie díky tomu brzy odešla a návštěvníci se přestali bát chodit ven. Zároveň si však myslí, že už se svět nevrátí do původních kolejí. „Myslím, že je to dobře. Muzejní svět pochopí, že jestli chceme přežít, tak se musíme umět přizpůsobit, a že pečení holubi do úst nelétají sami. A společnost zase doufám pochopí, že kultura není koule u nohy ani volnočasová aktivita. Pro naše muzeum platí, že směrem, kterým jsme vykoučili, rozhodně půjdeme dál.“

Galerie moderního umění

Když 18. prosince přišlo třetí uzavření, byli zástupci klíčové Galerie moderního umění popuzeni tím, že Národní muzeum a Národní galerie v Praze obdržely nespravedlivě výjimku a dále mohly ponechat své výstavy přístupné veřejnosti, zatímco ostatní instituce musely být uzavřeny. „Šlo o bezprecedentní a nerovný přístup hlavní hygieničky a ministerstva kultury v rámci této oblasti umění, neboť jsem přesvědčen, že i malá regionální výstavní síň má svůj nezastupitelný a podstatný význam,“ tvrdí ředitel František Zachoval.

Výstavní a akviziční instituce, kterou vede, se v první vlně snažila být hodně online. Edukační oddělení vytvořilo několik sérií návodů k výtvarnému tvoření, zapojení vlastní fantazie a představitosti. Během léta a podzimu celá galerie pracovala na otevření dvou hlavních stálých expozic a vydání tří nových publikací, což jí plně zaměstnávalo. V létě roku 2020 se návštěvnost oproti roku 2019 mírně zvedla, neboť se zvýšil podíl vnitřního cestovního ruchu. „Po finanční stránce jsme nebyli zase

tak ztrátoví. Ale obecně se za celý rok jedná v řádech o statisíce korun,“ připustil ředitel a upozornil na další nerovný přístup ministerstva kultury k institucím zřizovaným státem a vůči subjektům zřizovaným kraji nebo městy.

„I když v důsledku krize pravděpodobně mnoho aktivit zanikne, vzniká tu velký prostor pro veřejné instituce, aby převzaly větší zodpovědnost za kvalitní kulturní dění v naší zemi. To je i můj osobní apel na zřizovatele krajských organizací, měst i samotné ministerstvo kultury, aby se kompetence a pole působení jejich příspěvkových organizací rozšířily,“ vyzývá ředitel galerie.

Impuls

Také pro ředitelku hradeckého Centra podpory uměleckých aktivit Impuls Martinu Erbsovou byla situace v březnu loňského roku šokem a vše jí připomínalo bojovou hru. Když po více než dvou měsících došlo k nadechnutí a příjemnému plánování i přípravám, po 11. říjnu se vše zase vypnulo, což trvá už tři měsíce. „No, je to frustrující, ale věřím, že to nepotrvá už moc dlouho.“

Přes tyto peripetie se Impulsu loni podařilo uskutečnit téměř všechny naplánované aktivity. Dokázal přesunout divadelní přehlídky s mírnějšími opatřeními do letního okna. V září zrealizoval susedské setkání Zažít město jinak, dva filmové festivaly uskutečnil online, z výstav pořídil video prohlídky. „Podzemní umělecké kurzy jsme alespoň z části započali a ještě před Vánoci jsme v omezeném režimu umožnili využívat naše foto/film studio,“ prozradila ředitelka. Bohužel s novým letošním počtem krize způsobená koronavirem neskončila.

Impuls vedle tradičních akcí chystá vytvoření nové platformy pro interaktivní způsob uměleckého vzdělávání, aby v době lockdownu nemusel odkládat kurzy na neurčito a výuku přerušovat. V únoru připravuje novou instalaci ve své Galerii za Galerii.

Jak se nechala slyšet, minimálně v prvním půlroce se Impuls bude potýkat s řadou neznámých, a to především u divadelních přehlídek. Coby příspěvková organizace Královéhradeckého kraje si však rozhodně nemůže stěžovat, i pro letošní rok zůstal stejný příspěvek zřizovatele na činnost centra. Ředitelka Erbsová stejně jako ředitel muzea Grulich je toho názoru, že jediná cesta, jak se vrátit

do původních kolejí, je co nejrychlejší proočkování obyvatelstva. „Kultura se vrátí na koleje, které jistě povedou v jiných podmínkách a opatřeních, na které se budeme muset adaptovat a akceptovat je, tak abychom mohli dále tvořit a prezentovat umění veřejnosti,“ uzavřela.

Volné sdružení východočeských divadelníků

„Na počátku to bylo naštvání. S odstupem několika měsíců jsem své pocity popsal jako naštvání, urputnost, roztrpčenost, demotivovanost – a na konci mánie. Byl jsem naštvaný, že nemůžu zkoušet, urputný v hledání legálních cest, jak dotáhnout premiéry, trpící, když vše postupně kolabovalo, dokonce bojácný, že tohle je opravdu průšvih, demotivovaný délkou ‚prázdného‘ období a zároveň až nezdravě nadšený, že to končí, což mi vlilo krev do žil,“ popsal své pocity z covidové doby Josef Jan Kopecský, předseda Volného sdružení východočeských divadelníků (VSVD).

VSVD mělo podle něj to štěstí, že například přehlídky, které spolupřehledá, mohly z větší části proběhnout. Zásadní posun v práci VSVD ale přinesla druhá vlna, kdy nechtělo připustit opakování jara. Bylo tedy rozhodnuto vytvořit online vysílání, a vznikl tak stream nazvaný Antré, do nějž jsou zváni zajímaví a charismatičtí hosté.

„Kromě toho připravujeme jarní divadelní přehlídky, i když nevíme, zda a případně v jaké podobě budou moci proběhnout. Stejně je to s přípravou seminářů a workshopů, které rovněž převádíme z části do online,“ nastínil Kopecský. VSVD mělo loni 30. výročí vzniku, které nemohlo oslavit. Oslavy by se tedy měly uskutečnit při Open Air Programu mezinárodního divadelního festivalu Divadlo evropských regionů.

A věří předseda VSVD, že se divadlo i kultura obecně vrátí do původních kolejí? „Odvážím se tvrdit, že se vrátí. Svou predikci podpořím tím, že vkus a preference diváků se během roku také zásadně nezmění. Jiné však bude to, jak a za jakých podmínek bude kultura vznikat. Přál bych nám všem, aby byl rok 2021 rokem kultury,“ dodal.

Bio Central

Kulturní krize se samozřejmě nevyhnula ani kinům. „U prvního lockdownu to byla novinka a moc jsem si nedovedl představit, co to pro naše kino bude znamenat. Podzimní uzavření už očekávané bylo, a začali jsme tedy řešit maximální minimalizaci našich ztrát,“ zabrousil do loňského roku Petr Vitek, ředitel hradeckého kina Bio Central.

Protože kino a kavárna jsou uzavřené, jedinou aktivitou jsou nyní online projekce v rámci projektu Moje kino LIVE, do kterého bylo Bio Central zapojeno i na jaře. „Snažíme se udržovat kontakt s lidmi, kteří chodili do kina, alespoň otevřením výdejním okénkem baru, kde nabízíme naši výbornou kávu a další sortiment. Během Vánoc jsme vydávali vánoční balíčky našich předplacených karet nebo nově vyrobených triček. Jinak se snažíme udržovat kino v takovém stavu, abychom mohli po rozvolnění okamžitě otevřít,“ vysvětlil ředitel.

Podle něj situace poznamená rok 2021. Kinotrh je paralyzován a rozjezd po otevření kin bude velmi pomalý. Zimní a jarní měsíce jsou totiž pro kina ty nejlepší a v nich si dělají rezervu na léto. Pokud nebudou pokračovat kompenzace i po otevření, budou mít kina velké ekonomické problémy a ne všechna přežijí. Bio Central má nyní hrubé tržby zhruba o více než čtyři miliony korun nižší.

„Kromě programů Antivirus na zaměstnance jsme mohli žádat pouze na Státním fondu kinematografie, kde jsme dostali částku asi 120 tisíc a o maličko větší částku bychom mohli dostat na další žádost, která už je podána, ale v programu COVID-Kultura I a II kina žádat nemohla. V COVID-Kultura III už by to mělo jít, ale nevíme, jakou částku můžeme očekávat,“ přemítá Vitek, který nastínil, že by kino potřebovalo nějaký dlouhodobější plán, na který se lze spolehnout, aby zároveň s podmínkami otevření provozů bylo jasně řečeno, jak budou kompenzovány. „Není nic horšího než nefunkční PES.“ ■

Tanec se stal mým životem, hudba je moje velká láska

Hradecký rodák, tanečník, muzikant a zpěvák. To je stručná charakteristika Michaela Petra (40) známého ze soutěže StarDance, který už nějaký ten rok žije v americkém městě Portland, kde se jako učitel věnuje tanci a hudbě. Právě hudba je jeho srdeční záležitostí. Není to tak dávno, co natočil několik písní, které budou součástí připravovaného EP O nás. Petr by s ním rád absolvoval několik živých vystoupení v České republice. „Doufám, že už v dubnu, a určitě při té příležitosti navštívím i Hradec Králové,“ těší se.

☛ HYNEK ŠNAJDAR, FOTO: ARCHIV MICHAELA PETRA

Co vás přivedlo k tanci a na taneční parket?

Na taneční parket mě přivedl film Hříšný tanec. Opravdu mě zaujal, bylo mi 11 let a viděl jsem ho tenkrát asi stokrát. Zaujalo mě především to, že byl ve filmu soutěžním tématem, a jak výborně se pojil s hudbou.

Vedli vás k tomu v dětství rodiče, nebo to bylo vaše rozhodnutí?

K tanci mě rodiče nevedli, oni měli rádi tenis a atletiku. Ale když jsem projevil zájem o tanec,

mamka mě přihlásila na kurz tance, i když omylem to byl scénický tanec, což jsem zjistil až po několika létech. Poté jsem se dostal přes kamaráda do taneční školy Krok, která byla tenkrát v Hradci Králové – Malšovicích. Tančil jsem tam, než jsem odešel na vysokou školu do Ostravy, kde jsem pokračoval ve své taneční kariéře. Potom jsem tančil už jen v zahraničí.

Nakonec jste tedy tanci propadl, stal se profesionálem a dosáhl s ním na mezinárodní scéně výrazných úspěchů. Které považujete za zásadní a proč?

Je to pravda. Tanec se stal mým životem, v sedm-

nácti letech jsem se stal mistrem republiky v latinskoamerických tancích mládeže, o několik měsíců později jsem poprvé navštívil Severní Ameriku a v Kanadě jsme s partnerkou vyhráli Kingston Cup v deseti tancích, to jsem tenkrát ještě tancoval v Hradci. Poté jsme, už s jinou partnerkou, byli čtvrtí na mistrovství Evropy v showdance. V té době jsem už tancoval v Ostravě, kde jsem studoval. Jako profesionálové jsme byli na pátém místě na mistrovství světa v mambě a na pátém místě v mistrovství Evropy v deseti tancích, latini. Teď jsem už deset let v tanečním důchodu a soustředím se na učení, kde se mi podařil obrovský úspěch. V roce 2017 jsem byl vyhlášen nejlepším učitelem na mistrovství světa v kategorii Pro/Am, z čehož jsem měl asi největší radost.

Samozřejmě nemůžeme pominout vaše účinkování v druhé sérii televizní show StarDance. Pamatujete si, když jste byl osloven, co vám šlo hlavou?

To už jsem žil několik let v Americe a byl jsem osloven na doporučení tehdejšího prezidenta Českého tanečního svazu. Ten rok jsem se zrovna oženil, takže bylo náročné se rozhodnout, zda v soutěži budu účinkovat. Bývalá manželka byla ale Američanka a chtěla poznat moji rodnou zemi, tak jsem se rozhodl přijet, i když jsem musel žít šest měsíců v penzionu v Praze.

Vaši taneční partnerkou byla známá zpěvačka Lenka Filipová. Jak vzpomínáte na spolupráci s ní?

Na spolupráci s Lenkou vzpomínám moc rád, opravdu jsme si sedli. Tenkrát mi darovala kytaru

s věnováním, na kterou jsem skládal mnoho písní a cestovala se mnou po světě, takže vlastně stála u zrodu mojí další kariéry, kterou je hudba.

Šlo jí to z vašeho pohledu dobře? Jaká byla?

Lenka má obrovské charisma a opravdu jsem se těšil na naši spolupráci. Můj oblíbený tanec s ní byla rumba, tam se opravdu projevilo, jaká je úžasná umělkyně. Opravdu to pročitila výborně.

Byla soutěž pro vás něčím výjimečná?

Pro mě byla výjimečná tím, že jsem měl šanci tančit po mnoha letech v České republice, pro moji rodinu, hlavně pro bráchu s mámou, kteří přišli na několik představení. Byla to úžasná parta tanečníků a celebrit, opravdu jsme byli výborná banda, hlavně s Robertem Zárubou jsme byli dobrými kamarády.

Co vás přivedlo do USA? Kdy to bylo?

V roce 2001 jsme jeli na taneční soutěž v Denveru ve státě Colorado, ale bohužel jsem ztratil osobní dokumenty. Tenkrát nám na pár týdnů pomohla komunita tanečníků a oslovila mě místní taneční škola s tím, že kdyby mi zařídili víza, zda bych měl zájem přijet na rok a půl učit o společenském tanci. Jelikož jsem tenkrát dokončil vysokou školu, využil jsem to a jel tam na zkoušku.

Žijete ve městě Portland ve státě Oregon. Čemu se tam věnujete?

V současné době se věnuji tanci a hudbě, mám několik žáků, kteří aktivně tančí a trénují se mnou

INZERCE

**Střední škola hotelnictví, řemesel
a gastronomie, Trutnov. p. o.**

www.horegas.cz

už mnoho let. Ty připravuji na soutěže, ale nové žáky už nepřijímám, protože po tanci se věnuji hlavně hudbě, skládám písně a studuji zpěv.

Líbí se vám tam? Je toto město něčím podobné Hradci Králové?

Oregon mám rád, protože mně nejvíce připomíná Čechy a Portland Hradec Králové. Má také dvě řeky, soutok a hodně stromů, což na Hradci miluji. Do Hradce se opravdu rád vracím, maminka tam stále žije. Mám na něj dobré vzpomínky, pořád jsem fanda Votroků a královehradeckého hokeje. Dokonce jsem složil písničku o jednom hradeckém rybníku, která snad vyjde příští rok.

V roce 2019 jste obsadil 5. místo v žebříčku nejlepších tanečních učitelů světa World Dancesport Series. Co to pro vás znamená? Je to zadostiučnění za práci, kterou jste v životě tanci věnoval?

Byl to obrovský úspěch, dokonce se mi to podařilo čtyřikrát za sebou mezi lety 2015 až 2019. Teď, když se na to dívám zpětně, mi to připadá až k neuvěření. Opravdu jsem tomu dal všechno.

Jsem za to vděčný, protože jsem si mohl dovolit sponzorovat své hudební klipy a hudbu, tanec a různá ocenění na to vydělaly.

Od soutěžního tance, který jste profesně pověsil na hřebík, jste přešel k hudbě. Jak se to stalo?

Přiznám se, hudba byla vždy moje velká láska. Vyrosl jsem v hudební rodině, dědeček byl akordeonistou, táta hrál na bubny a strýc byl profesionálním hudebníkem. Tak jsem se naučil hrát na bubny, kytaru a psal jsem básně.

A zpěv?

Zpěv jsem začal studovat až v posledních pár letech, když jsem se rozhodl zpívat svoje písně. Dříve jsem spíše přednášel hudební poezii, ale jakmile se mi zlepšila technika, zamiloval jsem si zpěv.

V této souvislosti se musíme zastavit u vašich písní Jenom tebe a Lenka, které jste zhudebnil a otextoval. Kromě toho vznikl singl nazvaný Dopis. Texty těchto písní jsou věnovány partnerským vztahům a rozchodům. Proč jste si vybral právě tato témata? Je v tom vaše osobní zkušenost?

Písně Jenom tebe, Lenka, Dopis, které vyšly tento rok, a další tři písně Island Dream, Bolest a Co dál, jež vyjdou v příštích měsících, zapadají do budoucího EP nazvaného O nás. Písně jsou inspirovány vlastními zkušenostmi. Jsou kombinací mnoha vztahů. Ale našel jsem sílu to vše vydat společně, protože jsem slyšel příběhy od spousty známých, kteří se rozešli během covidu. Chtěl jsem jim ukázat pochopení, že nejsou sami.

Součástí singlu je také videoklip, kde opět tančíte. Jak jste písně v tanečním smyslu uchopil?

V písni Jenom tebe tančíme spolu s Alicí Stodůlkovou ze StarDance. Jenom tebe je jedna z mých nejoblíbenějších písní, tak jsem rád, že jsme si ve videoklipu mohli zatančit právě s Alicí, jsme dobří kamarádi. Pro mě byly tanec s hudbou vždy spojené. Když zpívám, stále to v těle hodně prožívám.

Mohou někde čeští posluchači písně vyslechnout a videoklip vidět?

Ano, na mém youtube kanálu jsou všechny písně, nebo na mé webové stránce www.michaelpetr.com.

Čeho byste chtěl v hudbě dosáhnout? Máte v tomto ohledu nějaké plány?

Moje nejbližší plány jsou vydat EP O nás a udělat

s ním pár živých vystoupení v České republice. Doufám, že v dubnu příštího roku, a určitě při té příležitosti navštívím i Hradec. Ale už v březnu začnou vycházet písně z alba Cesta a jeho první singl Friday Night. Jsou rockové a dost rychlejší než dosud. V listopadu příštího roku bude také turné. Rád bych si vybudoval posluchače, abych pro ně mohl hrát naživo. Opravdu miluji vystupovat pro lidi, hudba je pro mě sdílení duše, radosti i starostí.

Není to tak dávno, kdy jste vystupoval v nové internetové TV show ve stylu StarDance v Los Angeles v USA. V jednom čísle jste tančil v kostýmu páru v rohlíku na svou píseň Hotdog Stand. Ta vypráví o lásce k hotdogům. Máte rád párky v rohlíku? Proč tato píseň vznikla?

Show your best Dance bude nová show, kterou jsme točili koncem listopadu a vyjde koncem ledna. V show tančím tři čísla. První tanec je jive, další foxtrot a třetí chacha, kterou tančíme na moji písničku Hotdog Stand. Je to veselá písnička, kterou jsem napsal před několika lety. Když jsem byl osloven producenty, chtěli, abych tančil na některou ze svých písníček. Partnerka pak navrhla právě Hotdog Stand. Původní verze je v češtině. Když jsem tančil ve StarDance, zamiloval jsem si

stánek na rohlíky na Náměstí Míru v Praze. Chodil jsem tam velmi často, protože jsem si nevařil. Přiznám se, mám radši český párek v rohlíku než hotdog, ale když jsem písničku překládal do angličtiny, bylo těžké zpívat o českém páru v rohlíku. Pro Američany jsem tak zvolil cestu o americkém hotdogu, který mají velmi rádi.

Je pro vás Amerika zemí, která vám otevřela dveře k vašemu uměleckému vývoji?

Inspiraci je určitě život v Česku. Nejprve píši v češtině a teprve potom v angličtině. Hrál jsem i v Čechách, takže hudební srdce chce být tam, ať jsem v Čechách, či USA.

Nestýská se vám po Čechách?

Stýská. Mám dva vnuky a dvě vnučky, jsou to zlatíčka. Takže bych je moc rád viděl růst. Minulý rok jsem měl v plánu se na 100 procent vrátit a začít hrát, jenže pak přišel koronavirus a po celém světě úplně položil hudební scénu. Takže jsem se rozhodl, že s přestěhováním počkám.

Jak často se vracíte?

Alba O nás i Cesta jsem nahrával poslední tři a půl roku, obě jsem natáčel v Praze. Do Česka jsem jezdil zhruba pětkrát za rok.

Vaším rodištěm je Hradec Králové. Co pro vás toto město znamená?

Hradec je krásné město. Dobře se v něm vyrůstal a mám na něj jen dobré vzpomínky. Dal mi opravdu hodně a navždy už bude součástí mé duše.

Kdy jste ho navštívil naposledy?

Minulý rok v lednu. Žije tam moje maminka, tak jí vždy jezdím navštívit.

Máte na něj nějakou zásadní osobní vzpomínku?

Kamarádi z gymplu byli fajn a opravdu jsme si střední školu užili. Ale koupání ve Stříbrňáku byla moje oblíbená aktivita.

Co byste rád popřál našim čtenářům do nového roku 2021?

Rád bych vám všem poděkoval, že jste si našli čas si o mně přečíst. A vám bych rád poděkoval za zájem se mnou připravit rozhovor. Přeji vám všem, abyste nacházeli radost v maličkostech, které jsou kolem nás. Velké věci kolem jsou teď náročné, tak musíme najít radost a úsměv sami v sobě. Těším se na vás na koncertě! ■

Zachránit život je úžasný pocit

Profesor Jan Pirk je bezesporu významnou českou osobností a špičkovým lékařem. Přesto bylo povídání s ním velmi přátelské, milé, a především lidské. Sešli jsme se v jeho krkonošském bytě v Rokycnici nad Jizerou a povídali jsme si o srdci, pacientech, ale i o tom, jak vypadá jeho pracovní den či jak relaxuje. Z jeho vyprávění bylo i patrné, jak moc má rád Krkonoše, do kterých jezdí od svého dětství.

📷 GABRIELA JAKOUBKOVÁ, FOTO: ARCHIV JANA PIRKA

Zachraňovat lidské životy musí být úžasně emocionální záležitost. Může se to však ještě emočně dotýkat lékaře s takovými zkušenostmi a praxí, jako máte vy?

To, že zachraňujete lidské životy, považujete za samozřejmé. Ne každý život se vám ale podaří zachránit. Dnes přistupujeme k smrti zcela jinak, než tomu bylo dříve. Pacient předpokládá, že se z nemocnice vrátí zdravý. Pokaždé tomu tak není, všichni jednou zemřeme. Pokud by lékař byl natolik otrlý, že by na něj ztráta života nepůsobila emocionálně, snad by tuto práci ani nemohl dělat. Zachránit život je úžasný pocit a ta nejlepší odměna, jaké se může lékař dostat. Ze smrti si musíte vzít poučení, ne se však zhroutit. Tuto schopnost získáte postupně zkušenostmi.

Nic cennějšího než zdraví nikdo z nás nemá. Spousta lidí je vám nesmírně vděčná. Vzpomenete si na nejkrásnější poděkování, kterého se vám dostalo?

Právě v období okolo Vánoc dostávám ohromné množství pohledů a poděkování. Velkou odměnou například je, když vám člověk, který pro své potíže nemohl ani chodit, pošle pohled z hor... Někteří pacienti slaví dvoje narozeniny - ty skutečné a pak v den, kdy jsem jim transplantoval nové srdce. Často mi o svých výročích napíší. Všechna poděkování mě velmi těší, nemohu říci, které víc nebo míň.

Když jsme u těch emocí - má nějaký opodstatněný význam, že právě srdce je v povědomí lidí symbolem lásky, citů? Reaguje skutečně srdce na naše prožitky?

Z lékařského hlediska existuje logické vysvětlení.

Například i láska je stres. Nevíte, jestli náhodou Franta tajně nechodí s Mařenkou. Stres je prastará fyziologická reakce organismu, kterou jsme zdědili po zvířecích předcích, a je to příprava organismu na fyzickou akci. Aby pračlověk mohl utíkat před medvědem, musel mít svaly zásobené okysličenou krví. Když vidíte milovanou bytost, začnete zrychleně dýchat a rozbuší se vám srdce. Až do 17. století lidé nevěděli, k čemu slouží srdce a krevní oběh. Vysvětlili si to tím, že cit sídlí právě v srdci. Netušili, že impuls přichází z mozku a srdce je jen ten efektor, výkonný orgán.

Kterou z operací považujete ve své kariéře za unikátní a převratnou?

Z pohledu celosvětové medicíny byl tehdy určitě převratnou operací hasič, kterému jsme celé srdce nahradili dvěma čerpadly. Do té doby to jen jednou bezúspěšně zkusili Američané, ale podařilo se to až nám. Skutečně šlo o unikátní operaci v celosvětovém měřítku. Potom je i řada operací, které jsem začal dělat jako první v Československu, například transplantace bloku srdce a plic, umělé srdeční čerpadlo, operace pro poruchy srdečního rytmu a další. Za 47 let jsem jich už dělal opravdu hodně. Také jsme jako první operovali svědky Jehovovy bezkrevním typem operace.

Jak zareaguje lékař, pokud pacient (například právě jehovista) odmítá zákrok i za cenu ohrožení svého života?

Nejprve se to snažím pacientovi vysvětlit. Jejich víra je ale většinou natolik pevná, že se přesvědčit nedají. Při svých zkušenostech musím vědět, na co si mohu troufnout a na co už ne. Některé operace se bez krve udělat nedají, ale jsou operace, u kterých vím, že pokud se nepříhodi žádné komplikace, bez krve je zvládnou. Díky tomuto jsme se mnohé naučili. Dříve se přístroj pro mimotělní oběh plnil krví a mysleli jsme si, že jinak to nejde. Ukázalo se ale, že lidský organizmus toleruje i jinou tekutinu. U svědků Jehovových nedělám transplantace srdce. Nejde o to, že by mi pacient zemřel. Problém je v tom, že vhodných dárců srdcí je velmi málo a čeká na ně mnohem více lidí. Já nemohu riskovat, že ztratím srdce dárcе kvůli někomu, kdo odmítá krev.

Povídali jsme si spolu před šesti lety. Předpovídal jste, že se v horizontu pěti, šesti let můžeme dočkat mnohem dokonalejšího modelu umělého srdce, které se celé i s baterií zašije do člověka. Podařilo se?

Ano, podařilo. Dělalí to moji žáci ve spolupráci s izraelskou firmou. Máme video, jak ten pacient plave. Čerpadlo i s bateriemi a řídicí jednotkou je skutečně celé zašito a baterie se dobíjí indukci.

Na operaci musíte být plně koncentrovaný. I vy jste ale jenom člověk. Jaký recept máte na to, abyste dokázal při operaci zapomenout na vlastní trápení a starosti?

Musím zařukat na dřevo, že v osobním životě mě nic tak závažného netrápí. Mé zaměstnání vyžaduje, abych šel večer nejpozději ve 23 hodin spát. Klidně si dám po večeři dvě deci vína, ale určitě nemohu nijak flámovat, když vím, že příští den operuji. Ráno brzy vstávám a pokaždé si zacvičím. Ke každé operaci musíte přistupovat s respektem, protože ve vašich rukou je život člověka.

Jak vypadá vaše ranní cvičení?

Vstanu před půl šestou a 20 až 25 minut cvičím. Začínám strečinkem, potom posiluji břišní a zádové svaly a kvůli běžkám i ruce. Nejdůležitější je protahování.

Je známo několik případů, kdy mladí vrcholoví sportovci zdánlivě v plné síle náhle při sportu zkolabují, nebo dokonce zemřou důsledkem selhání srdce nebo infarktu. Jak je to možné, když jsou pod pravidelným lékařským dohledem?

U mladých lidí mohou být náhlá úmrtí způsobena vadou převodního systému (v srdci jsou vodivá vlákna, která objevil pan profesor Purkyně, což je systém, jak se elektrický převod, který vzniká u horní duté žíly v pravé síni, převádí přes celé srdce). Ten může být patologicky změněn. Může jít také o arytmogenní dysplazii pravé komory nebo

Jan Pirk (72)

Špičkový kardiochirurg prof. MUDr. Jan Pirk se narodil 20. dubna 1948 v Praze. Mimo jiné se proslavil vybudováním jednoho z nejlepších kardiocenter, které sídlí v pražském IKEMU. Patří k vysoce uznávaným operátorům srdce v Evropě. Do Krkonoš jezdí od malička a velmi mu přirostly k srdci.

kardiomyopatii (tj. onemocnění srdečního svalu náchylné k poruchám srdečního rytmu). U lidí od čtyřicátého roku a výše už může jít o ischemickou chorobu srdeční a dostanou infarkt. Může to být jen malý infarkt, který vyvolá takzvanou fibrilaci komor. Pomoci pak může defibrilátor nebo správná resuscitace. Tato náhlá úmrtí jsou vždy od srdce a do značné míry se jim dá předejít ECHO vyšetřením srdce, které ukáže například na vadu chlopní nebo změnu pravé komory v důsledku arytmo- genní dysplazie, a natočením EKG se dají prokázat poruchy převodního systému. U velice mladých sportovců bývá vždy na vině špatné vyšetření.

Říkáte, že sportujete především pro radost. Za sebou a věřím, že i před sebou, máte ale několik náročných maratonů, triatlonů. Kterých závodů, pokud vám to čas dovolí, se účastníte pravidelně?

Maratony už neběhám, jen půlmaratony. V loňském roce byla spousta závodů zrušena. Nejdělsí, co jsem loni tedy běžel, byly Běchovice. Je to nejstarší a nikdy nepřerušovaný běh v Evropě a možná druhý nejstarší běh na světě. Dlouhý je deset kilometrů. Zúčastnil jsem se také triatlonu u Sázavy a jel jsem i dva závody horských kol, které mi nahrazovaly půlmaratony.

Jaký vlastní sportovní zážitek považujete za nejsilnější?

Myslím, že maraton. Maraton se nedá vyprávět, ten se musí zažít. Víte, Jizerská padesátka trvá v mém podání déle než maraton. Na běžkách si ale z kopce chvíli odpočínáte, zatímco při maratonu musí i z kopce nohy běžet.

O čem například přemýšlíte, když běžíte tak dlouhou vzdálenost?

To je právě velmi zajímavé. Vyřešíte spoustu problémů a napadají vás myšlenky, které by vás jinak nenapadly. Potvrdila mi to i řada dalších běžců. Fyziologicky to vysvětlují takto: V klidu je váš srdeční výdej krve asi šest litrů za minutu, ale když běžíte tréninkovým tempem patnáct kilometrů, máte minutový výdej krve třeba kolem dvaceti litrů. Mozek je tedy mnohem více prokrvený. Když jsem se před více než 47 lety hlásil do konkurzu na přednostu kardiologické kliniky, připravoval jsem si právě při běhání, co tam budu povídat.

Jaký máte názor na vrcholový sport? Co je už podle vás ze zdravotního hlediska přespříliš?

Podle mého názoru není žádný extrém, ať už v čemkoli, zdravý. Ani o maratonu se tedy nedá říci, že je zdravý. V životě ale lidé dělají tolik nezdravých věcí... Myslím, že když si odpustím jiné nezdravé věci jako třeba kouření, mohu si klidně jeden nebo dva maratony za rok dovolit. Zážitek a vyplavené endorfiny mi to do značné míry vykompenzují. O vrcholovém sportu se nedá říci, že by byl zdravý. Smyslem sportování by neměla být výchova olympijských vítězů, ale to, abychom všichni sportovali pro zdraví. Jak říká staré přísloví – ve zdravém těle je zdravý duch. A když při tom z někoho skutečně vyroste olympijský vítěz, je to taková třešnička na dortu.

Jak to v tomto směru pozorujete u svých pacientů?

Pokud se nejedná o vrozené vady, většina mých pacientů nespotovala vůbec nebo toho nechala ve dvaceti, třiceti letech a začala žít nezdravým životním stylem: přejídali se, nehybali se, kouřili. Nepamatují si, že bych ze současné generace operoval nějakého špičkového sportovce.

Kromě sportu máte ale i další koníčky a zájmy, například veterány. Máte mezi svými veterány nějakého obzvlášť oblíbeného?

Mám oblíbené velorexxy, ale rád mám všechny své veterány, jinak bych si je nepořídil. Moje nejstarší

auto bylo vyrobeno v prosinci roku 1912 a uvedeno do provozu v únoru roku 1913. Je tedy 108 let staré a jezdí! To je přece úžasné! Nevím, jestli některé ze současných aut bude za sto let ještě schopné jízdy. Proto by se měla tato stará auta uchovat pro další generaci. Já mám například čtyři velorexxy. Každý z nich je individualita, s každým strojem musíte zacházet jinak – jinak startovat, řadit... U dnešních škodovek je úplně jedno, do které si sednete, všechny se chovají stejně.

Povídáme si spolu v Rokytnici nad Jizerou, kde máte byt. Jak často sem jezdíte a čím si vás získala?

Do Krkonoš jsem s rodiči jezdil lyžovat od malička. V roce 1968 si můj strýc koupil v Rokytnici poměrně zdevastovanou chalupu, tak jsme sem jezdili, abychom mu ji pomohli dát do slušného stavu, a za to jsem sem pak mohl jezdit i se svou rodinou. Později jsme získali podnájem u starého pana Votočka (narodil se tuším v roce 1908), skutečného horala, který v Krkonoších prožil celý svůj život. A to přesto, že byl Čech, i za protektorátu. Jezdíváme k němu mnoho let. Bylo úžasné povídat si s člověkem, který v 30. letech sloužil u dragounů a jezdil ve Stromovce na koni společně s Masarykem nebo generálem Syrovým. Bývali jsme tu opravdu často, a získali tak v Rokytnici mnoho přátel. Jediné neštěstí pro Rokytnici bylo to, že se

za komunistů stala průmyslovou obcí. Stály tu textilní továrny, vyráběly se tady elektropřístroje. Nepočítalo se s tím, že by se tu mohlo někdy lyžovat a že by tu jednou mohly být nejkrásnější a nejdělsí sjezdovky v celém Česku. Bohužel se to s Rokytnicí táhlo i desítky let po převratu. Chybí tu například bazén. Jinak je Rokytnice skutečně nádherná, s překrásnými výstupy na nejvyšší vrcholky Krkonoš. Za těch více než padesát let, co sem jezdíme, nám to tu opravdu přirostlo k srdci.

Krkonoše máte jistě prochozené, projete na kole nebo na lyžích křížem krážem.

Určitě. Zrovna dnes jsme se vrátili z krásné procházky, byli jsme na nedaleké Stráži, odkud jsou skvostné výhledy na panoramata Kotle a Lysé hory.

Obracejí se na vás místní lidé často se svými zdravotními problémy?

Řadu rokytnických občanů jsem operoval či léčil. Pokud se na mě obracejí s problémy, které se týkají srdíčka, vůbec mi to nevádí. Vždyť je to obor, kterým se zabývám a něco o něm vím. Složitější je situace, kdy mě žádají o radu z oboru, který je mi odborně vzdálený. Není to pro mě jednoduché, ale také se jim snažím vyhovět.

Prý si také rád zajdete do hospody na mariáš.

Mariáš hrajou více na chatě, kterou máme u Jevan. Zdělili jsme ji po rodičích. Učím ho i vnoučata, protože mariáš je tradiční česká hra, tak aby v dnešní počítačové době nezaničila.

Svá vnoučata vedete jistě i ke sportu. Snažíte se i o to, aby pokračovala v rodinné lékařské tradici a přes generaci na ni navázala?

Ano, ale zatím se mi to nedaří. Nejstarší vnučka bude v tomto školním roce maturovat a chtěla by studovat herectví na JAMU nebo DAMU. Další vnučka nádherně kreslí, a tak uvažuje, že by šla na scénografii. Ostatní jsou ještě malá, mají ještě dost času, tak uvidíme. ■

Jak se vyhnout lockdownu?

Roušky, rozestupy, mytí rukou

Bylo to smutné prvenství trutnovského okresu. Epidemie v kraji se sice v lednu postupně mírnila, u nás ale patřila mezi nejhorší v republice. Denní přírůstky nových covidových případů tři týdny prakticky neklesly. Takže zatímco sousední Jičínsko mělo 20. ledna už „jen“ 670 nemocných, Trutnovsko rekordních 2436.

PAVEL CAJTHAML

Příčiny? „Bohužel nevíme. Snažíme se na to přijít. Nenacházíme rozdíly proti jiným okresům, ani věkové, ani strukturální. I pro nás je to velké překvapení,“ přiznal doktor Ivan Kučera, ředitel Krajské hygienické stanice v Hradci Králové.

Jedním z faktorů mohly být hory, centrum masové turistiky. I když byly skiareály zavřené, najížděli lidé do Krkonoš opakovaně ve velkém počtu. Sdru-

žování a koncentrace lidí sice ke zlepšení epidemické situace nepřispívá, obvinít z šíření viru přímo turisty ale ředitel hygieny odmítl. Dalším důvodem špatné situace mohla být menší ostražitost. Loni na jaře byla situace mírnější, ale lidé opatrnější, více dodržovali opatření a doporučení. Nyní je situace výrazně horší, ale obyvatelé jsou paradoxně liknavější.

Jak přispět k úspěšnému zvládnutí epidemie a k zamezení šíření viru ve společnosti? „Stále platí, že všichni máme možnost dávat si pozor a chránit se. Nedomnívám se, že dochází k šíření viru jinými cestami, než o kterých všichni víme. Můžeme nákaze velice dobře předcházet. Ani koncentrace lidí pak nemusí mít za důsledek nárůst případů,“ upozornil Kučera.

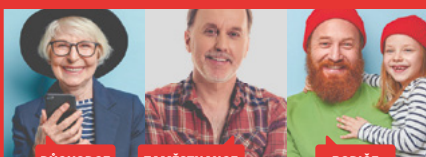
Co tedy má každý z nás dělat? Chovat se zodpovědně a dodržovat pravidlo 3R. „Rouška, rozestup, péče o hygienu rukou, to stále funguje. Už tolik lidí v kraji se nakazilo nebo mělo nákazu v rodině, že moc dobře vědí, kdy k té nákaze došlo, za jakých situací, a že se tomu v řadě případů určitě dalo předejít,“ řekl Kučera.

Dodržování 3R je přijatelnější než totální lockdown, tedy úplný zákaz vycházení. Zdravotnictví by přitom takové razantní opatření pomohlo. V lednu bylo na hraně svých možností. Jak přibývalo nemocných, automaticky stoupal počet hospitalizovaných a s tím rostl i počet pacientů ve vážném stavu. Trutnovská nemocnice měla zaplněná tři covidová oddělení. Zdravotníků bylo málo, docházely jim síly. „Uvědomme si, kolik opatření už v této chvíli máme. Velice neradi bychom nějakým způsobem tzv. utahovali šrouby,“ odmítl Kučera trutnovský lockdown. Zatím... ■

Salonky

PŘÍVÝDĚLEK S FAIR CREDIT VHODNÝ TAKÉ PRO

Přidejte se k našemu týmu
obchodních zástupců a získejte:

- nadstandardní přivýdělek
- **průměrný měsíční přivýdělek 7 300 Kč**
- pravidelnou týdenní výplatu provizí
- flexibilní pracovní dobu

Více
informací

Fair
Credit
Přivýdělek

Volejte zdarma
800 888 120

Více informací se dozvíte na www.faircredit.cz/prace-u-nas

Společnost **TN Média** nabízí
nový mediální projekt, který
pomáhá **školám i firmám.**

- Televizní pořad, který osloví studenty, absolventy různých škol i jejich rodiče.
- Profesionálně natočené videoprohlídky, atraktivní reportáže či rozhovory.
- Vytvoření a publikace článků či inzerce v magazínech a na zpravodajských portálech.
- Spoluprací našich médií pokrýváme podstatnou část východočeského regionu.

Zaujal vás tento projekt?

Kontaktujte nás na **733 353 695**
nebo **monika@tn-media.cz**

když se řekne
profese
...

Získejte pozornost v regionu!

tn_média

TV ::

Salonky Trutnovinky Vrchlabinky